

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ЦЕНТРАЛНА БИБЛИОТЕКА
СЪВЕТ ЗА ЧУЖДЕСТРАННА БЪЛГАРИСТИКА

БЪЛГАРИСТИКА

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

1/2000

СОФИЯ•2000
АКАДЕМИЧНО ИЗДАТЕЛСТВО „ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ“

Редактор: ст.н.с. д-р Анисава Любенова Милтенова

Съставители: ст.н.с. д-р Анисава Любенова Милтенова,
ст.н.с. д-р Никола Рачев Казански, Евгения Христова Станчева

© Централна библиотека на БАН, 2000

Адрес на редакцията:
Българска академия на науките
Съвет за чуждестранна българистика
ул. „15 ноември“ 1, София 1040, Бюлетин „Българистика“
Анисава Милтенова,
тел. (+359-2) 989 84 46 / 383, 384, факс: (+359-2) 986 25 00
E-mail: anmilten@bas.bg

BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
CENTRAL LIBRARY
COUNCIL FOR BULGARIAN STUDIES ABROAD

BULGARICA
INFORMATION BULLETIN

1/2000

SOFIA • 2000
PROFESSOR MARIN DRINOV ACADEMIC PUBLISHING HOUSE

Editor: Assoc. Prof. Anisava Lyubenova Miltenova, PhD

Compiler: Assoc. Prof. Anisava Lyubenova Miltenova, PhD,
Assoc. Prof. Nikola Rachev Kazanski, PhD, Evgeniya Hristova Stancheva

© Central Library of BAS, 2000

Council for Bulgarian Studies Abroad
Bulgarian Academy of Sciences
Bulgarica, Information Bulletin
Address: 1, 15 Noemvri Str., Sofia 1040
Anisava Miltenova, tel. (+359-2) 989 84 46 /383, 384, fax: (+359-20) 986 25 00
E-mail: anmilten@bas.bg

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

УВОДНИ ДУМИ	7
Анисава Милтенова — Съвременно състояние на българистиката	9
БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА	13
Българистична литература за периода 1998—1999 г. Съст. Евгения Станчева	13
ДИСЕРТАЦИИ	73
Съст. Никола Казански	
НАУЧНИ ФОРУМИ	79
Съст. Никола Казански	
ХОРИЗОНТИ	85
Румяна Златанова — Българистиката в Германия	85
ПРОФИЛИ	93
Андрей Бояджиев — Професор Йежи Русек на 70 години	93
Диляна Радославова — В памет на проф. Венцеслава Бехиньова	96
ОТЗИВИ	97
Веселка Желязкова — Станиславов (Лесновски) пролог от 1330 г.	97
СЪОБЩЕНИЯ	99
Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“	99
Книгоразпространителска фирма „Bulgarian books“	101

C O N T E N T S

PREFACE	7
Anisava Miltenova – Contemporary state of Bulgarian studies	9
BULGARIAN LITERATURE	13
Literature in Bulgarian studies for 1998–1999	13
Comp. by Evgenia Stancheva	
THESES	73
Comp. by Nikola Kazanski	
SCIENTIFIC EVENTS	79
Comp. by Nikola Kazanski	
OUTLOOKS	85
Rumyana Zlatanova – Bulgarian Studies in Germany	85
PROFILES	93
Andrej Boyadzhiev – Professor Jerzy Rusek at 70	93
Dilyana Radoslavova – In memoria of Prof. Věnceslava Bechiňova	96
REVIEWS	97
Veselka Zhelyazkova – Stanislavov (Lesnovski) Prologue from 1330	97
ANNOUNCEMENTS	99
„Prof. Marin Drinov“ Academic Publishing House	99
Bookseller House „Bulgarian Books“	101

УВОДНИ ДУМИ

Бюлетинът „Българистика“ е замислен като информационно издание на Българската академия на науките и се осъществява от Съвета за чуждестранна българистика с помощта на Централна библиотека на БАН. Целта на бюлетина е да осъществява действена връзка между българските научни, културни и образователни институции от една страна - и чуждестранните българисти и чуждестранните институции (университети, институти, библиотеки и др.) - от друга страна. Той е предвиден да излиза както като брошура, така и да се експонира в Интернет на страницата на Централна библиотека на БАН (www.cl.bas.bg).

Намерението на съставителите е на първо място под заглавие „Българистична литература“ да публикуват редовно реферирани списък на новоизлязлата научна литература в областта на българския език, българската литература, историята, фолклора, етнографията, изкуствознанието и др. от български автори, отпечатана в български издателства, така че тази библиография да достига до чуждестранните специалисти, които се интересуват от проблемите на българистиката. В брой първи на бюлетина е поместена ретроспекция за книгите от 1998 и 1999 г., тъй като нашето проучване установи, че през този период са обнародвани ценни изследвания и че липсва достатъчно информация за тях в чужбина. Същото се отнася за рубриците, посветени на защитените дисертации в България и на научните форуми (международни и национални), които са се състояли през последните две години.

В рубриката „Хоризонти“ ще отпечатваме обзори от български и чужди учени, в които ще се споделят мисли за българистиката в чужбина. Откриваме тази рубрика с обзора на проф. Румяна Златанова (Университета в Хайделберг) за българистиката в Германия. Уверени сме, че интерес ще представляват портретите на чуждестранни българисти в рубриката „Профили“, където в настоящия брой помещаваме юблеен очерк за проф. Йежи Русек (Ягелонски университет, Краков), както и кратка бележка в памет на проф. Венцислава Бехиньова (Институт за чешка и световна литература, Прага). Ще поддържахме и рубрика „Отзиви“, в която ще се дава място на анотации за особено важни издания за българистиката, спечелили международно признание и авторитет. В този брой рубриката се открива с отзив за книгата „Станиславов (Лесновски) пролог от 1330 г.“ (В. Търново, 1999), което представлява първо цялостно издание и изследване на славянски средновековен нестишен пролог.

Не на последно място в бюлетина редовно ще се представят издателства, които публикуват научна литература, както и фирми, чийто предмет на дейност е разпространение на научни българистични книги и периодика извън границите на България. Изпълняваме това намерение с представяне най-напред на издателството на БАН „Проф. Марин Дринов“ и на книгоразпространителската фирма „Bulgarian books“, която се занимава с износ на книги от български автори и има приоритети, свързани с чуждестранните учени-българисти.

Уважаеми читателю,

С бюлетина „Българистика“ започва осъществяването на една отдавнашна важна задача, която стоеше пред българистиката—издаване на периодичен информационен орган, който да осъществява ползотворна професионална връзка между българските учени и техните колеги в чужбина. Засега предвиждаме бюлетина да излиза два пъти годишно, а настоящите рубрики да бъдат обогатени и разширени. Стремехът ни е колкото се може повече да увеличим актуалността на реферираната библиография и на другите материали, като скъсим разстоянието във времето между новоизлязлата книга, списание или научно събитие и тяхното отразяване. Надяваме се и на сътрудничество от страна на чуждестранни българисти, които да ни изпращат своите отзиви и пожелания за съдържанието на бюлетина.

Българска академия на науките

Съвет за чуждестранна българистика

ул. „15 ноември“ 1, София 1040, Бюлетин „Българистика“

Анисава Милтенова, тел. (359-2) 989 84 46 / 383, 384, факс: (359-2) 986 25 00

E-mail: anmilten@bas.bg

СЪВРЕМЕННО СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРИСТИКАТА

Както е известно, българистиката в широк смисъл обхваща културните връзки на България с другите страни. В по-тесен смисъл— като комплексна научна дисциплина—българистиката изследва български обекти и проблеми. Тя е ориентирана главно към хуманитарните науки, които обхващат въпроси на *българския език, българската литература, българската история, археологията, кирилometодиевистиката, българското изкуство, българската традиционна духовна и материална култура*. С понятието „българистика“ се означава преди всичко изследователската и преподавателската работа на чуждестранни учени и специалисти върху българското културно наследство в неговото развитие до наши дни.

Като интердисциплинарна област българистиката частично съвпада със славистиката, палеославистиката, византологията и балканистиката. Това е дисциплина, която се развива в научните и учебните центрове, които разработват въпроси, свързани също със славистиката, Балканите, Югоизточна Европа, с Византия и с Близкия Изток. Траен интерес в продължение на повече от 100 години има главно към по-старите периоди в развоя на езика, литературата, историята и изкуството. Така например старобългарският език се изучава на практика във всички университети в света, където има славистични факултети. Учени-българисти работят в над 30 страни.

Ползата от развитието на българистиката за нашата страна е несъмнена, тъй като се обменят не само опит, знания и идеи, но се разширява кръгът на специалистите, които проучват развоя на българското културно наследство до наши дни. Последното има важно значение за мястото на страната в културното пространство на Европа и на света. Връзката с чуждестранните българисти е двустранна—българските учени се запознават с постиженията на чуждестранните си колеги, а българистите от чужбина имат нужда от архивни материали и научна литература, съхранявани или издавани в България. В това отношение българистиката включва международните проекти, които се разработват съвместно от наши и чуждестранни специалисти, имащи за обект българска проблематика. За 1999/2000 г. в областта на хуманитарните науки в БАН се разработват над 70 двустранни и многостранни проекти, сред които например се открояват тези, които включват приложението на информационните технологии в хуманитаристиката - една извънредно перспективна област. БАН има определени

успехи в тази насока и международно признание, които се изразяват в участие в редица международни форуми и публикации в авторитетни издания. Специфичното в случая е, че за най-престижни публикации на научни открития по българистични проблеми се смятат тези, които се отпечатват в българската научна периодика и в български издателства. В това отношение периодичните издания на БАН (Исторически преглед, Български език, Литературна мисъл, Старобългарска литература, Старобългаристика и др.) държат първенство и заслужават висока оценка.

През учебната 1999/2000 г. в чуждестранните университети в света функционират 36 български лектората в 19 страни (Австрия, Великобритания, Италия, Испания, Полша, Румъния, Русия, Украйна, Литва, Естония, Унгария, Франция, Чехия, Словакия, Югославия, Словения, Албания, Индия, Китай). Общият брой на студентите, които се обучават в българските лекторати е около 1200 души. За сравнение, през 1995/96 г. в чужбина работеха 44 български лектори, изпратени от МОН, които обучаваха над 1500 студенти. Преподаването се извършва на различни нива: редовна специалност българска филология (в Прага, Москва, Санкт Петербург и др.) втори или трети избираем език (в повечето университети в Западна Европа), факултативно изучаване на български език от специалисти извън хуманитаристиката (журналисти, икономисти и пр.). Финансовите затруднения, които изпитва България през последните години, дават отражение върху работата на всички български лекторати в чужбина. Чувствително се ограничи снабдяването с учебна и научна литература, сведено е до минимум или е прекратено получаването на българска периодика, ежедневници и др. Трябва да се отбележи, че семинарите за изучаване на български език и култура в България са недостатъчни, те не могат да задоволят интереса на различни среди (не само на студенти и преподаватели) към съвременното състояние на нашата страна. И не на последно място, остро се чувства липсата на специализирано звено, което да координира работата на институциите, което да извършва оперативна работа, да поддържа връзка с българистите и бързо да реагира на проблемите.

Българският президент г-н Петър Стоянов настоятелно обърна внимание на състоянието на българистичната проблематика и за пръв път я постави сред приоритетните теми за дискусия в международен план на общо българския събор Рожен 2000. В обсъждането участваха видни чуждестранни учени - проф. Йежи Русек (Полша), проф. Норберт Рандоф (Германия), проф. Румяна Златанова (Германия), проф. Дана Хронкова (Чехия), проф. Любомира Парпулова (САЩ), проф. Игор Калиганов (Русия), проф. Мая Панайотова-Детре (Белгия), проф. Красимир Станчев (Италия), доц. Ванда Стемпяк-Минчева (Полша), доц. Георги Минчев (Полша) и др. Те не само разказаха за състоянието на българистиката в съответните страни,

но направиха редица предложения за по-нататъшно развитие на преподаването на българистични дисциплини и на двустранните и многостранните научни проекти. От българска страна участваха доц. д-р Юлиана Стоянова (СУ „Св. Климент Охридски“), н.с. д-р Димитрина Димитрова (Институт за литература при БАН) и др. Присъства и експертът от Министерството на образованието и науката Димитър Ничев, който отговаря за лекторатите в чужбина.

Сред наболелите проблеми на българистиката на първо място бе изтъкнато, че в последните години не само изучаването на български език в чуждестранните университети бележи спад; затруднения се чувстват от всички изследователи и преподаватели, които търсят връзка с България и нейните научни институции, които търсят информация - например каква литература излиза у нас, какви възможности съществуват за специализация или за обмяна на опит. Липсват съвременни механизми в три съществени насоки: информационна, организационна и финансова. Опитът от миналото показва, че липсата на подходяща стратегия, хаотичността на действията, избирателността в подхода към учените-българисти доведе до загубата на позиции в българистичната проблематика. В последните години се забелязва преориентиране на чуждестранни учени, подготвени за българистична дейност, които избират поле за научни занимания извън българистиката (даже—извън хуманитаристиката). Причина за това понякога са обективни процеси извън България, но от значение е и очевидната липса на целенасочено стимулиране на българистичните проучвания, така, както това се прави в редица държави за собствения им език и литература.

Финансирането на развитието на българистиката е възможно единствено на *национално равнище*, то произтича от същността на българистиката като *общонационална стратегия*. Всички други решения на проблемите ще имат само отрицателни резултати. Това добре се вижда в сегашното състояние на финансирането на българистиката в България, на българските учени, които работят на високо професионално равнище в хуманитарната област. Какво се прави за стимулирането на научните центрове и на преподавателите в тази област днес? Хуманитарните специалности и по-високите степени на обучение (напр. докторантурите) губят своята привлекателност, материалната база за обучение на съвременно равнище е в лошо състояние и т.н.

В заключение на дискусиата на Рожен 2000 единодушно бе направено предложение да бъде създадено оперативно звено за българистика при БАН като част от програмата за новия образ на България в света. Бе подчертано, че БАН е неговата естествена среда за съществуване, защото това е националното средище за научни изследвания в България. Това звено в никакъв случай не трябва да повтаря структурата, целите и методите на закрития през 1992 г. Център по българистика, който с подчертано идеоло-

гизирания си подход отблъсна редица чуждестранни учени. Задачи на оперативното звено по българистика например могат да бъдат (аналогично на подобни организации в чужбина): да съставя дългосрочни и краткосрочни планове за развитието на българистиката по страни и региони и да контролира изпълнението им; да избира комисии за работа в различни сфери на българистиката и да отчита тяхната дейност; да изработва и контролира годишен бюджет на звеното; да определя критериите за раздаване на стипендии за специализации в България и за награди на чужди учени; да координира организацията и финансовото подпомагане на международни научни срещи; да организира и подпомага семинари, образователни програми и други форми на обучение на чужди специалисти, да осигурява консултантска помощ; да организира събирането и изпращането на информация за излезли научни книги и периодика; да поддържа картотека (компютърна база данни) на чуждестранните учени-българисти; днес в БАН тя възлиза на информация за над 1000 учени и преподаватели.

Голяма част от изброените задачи се осъществяват вече в Съвета за чуждестранна българистика в БАН, на напълно обществени начала, без специален бюджет, с неимоверни трудности. В Съвета за чуждестранна българистика се работи по справочника „Чуждестранна българистика през XX век“, който трябва да бъде завършен през 2001 година. Справочникът съдържа над 700 персоналии за чуждестранни учени, които са дали своя принос в българистичната проблематика през последните сто години. В БАН се съхранява и компютърна база данни за над 1000 учени и институции от цял свят, които имат интерес в областта на българистиката.

По отношение финансирането на развитието на българистиката на Рожен 2000 бе обоснована идеята да се изработи и внесе в Народното събрание предложение за данъчни облекчения и отчисления от бюджета на печеливши организации (напр. застрахователни компании) в полза на целевото финансиране на българистиката на национално равнище. Чрез целевото финансиране ще бъде защитена реално същността на българистиката като общонационална стратегия.

Чуждестранната научна българистика е мощен фактор за създаване авторитет на България и на нейните научни и образователни институции. Ето защо българистиката трябва да влезе в кръга на *националните приоритети* за нашата страна. Крайно необходима е дългосрочна и цялостна програма за развитието на българистиката, която да координира действията на различни образователни и научни институции. Такава програма може да се осъществява само на национално равнище, като национална стратегия.

Ст.н.с. д-р Анисава Милтенова
Председател на Съвета за чуждестранна българистика
при УС на БАН

БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА

БЪЛГАРИСТИЧНА ЛИТЕРАТУРА за периода 1998—1999 г.

Рубриката съдържа ретроспекция на научни книги (монографии, сборници, речници, албумни издания, издания, които могат да бъдат учебни помагала за студенти и преподаватели и др.) за посочения период в областта на българската история и археология, българския език, литература, фолклор, етнография, изкуствознание и др. В този брой на бюлетина не включваме научна периодика, тъй като обзорът щеше да стане прекалено голям и да надхвърли обема на книжното тяло. Научната периодика е предвидена да бъде включена в бюлетина от следващия, втори брой, паралелно с научните книги, излязли през 2000 г.

Опитахме се да обхванем всички съществуващи издателства в България, които за 1998—1999 г. са издавали научна литература. Това се оказа една много трудна задача, не само поради големия брой частни издателства, но и поради липсата на надежден механизъм за обявяване на изданията и тяхното депозиране в големите научни библиотеки, поради което са възможни някои празноти и пропуски. Въпреки това смятаме, че в предложения тук списък влизат най-съществените и спечелили известност научни изследвания. За попълването на списъка ни оказа особено ценна и безвъзмездна помощ г-жа Ирина Соколова, която ни предостави информация от каталозите на книгоразпространителската фирма „Bulgarian Books“ за което ѝ изказваме голяма благодарност.

Библиографското описание включва всички необходими данни за изданията, както и кратка анотация на български език. Повечето са обработени *de visu* от съставителката Евгения Станчева. Със звездичка преди автора или заглавието са отбелязани онези книги, които нямат посочен ISBN (или не ни бе достъпен екземпляр от тях).

При желание да поръчате някои от книгите, можете да се обърнете към издателствата, които са ги публикували, или към фирмата „Bulgarian Books“ (вж. последната рубрика на бюлетина), която има авторитет и популярност сред чуждестранните българисти.

От редактора

1998

ОБЩ ОТДЕЛ /GENERAL

БАЙЧИНСКА, Красимира и др. **Социалните науки и социалната промяна в България.** С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 342 с. ISBN 954-430-548-3. *Задълбочен научен анализ на социалните промени в България, като авторите се спират по-подробно на демографските конфликти, между етническите и ценностните аспекти на промяната.*

БАЛКАНИТЕ. Ние сред другите и те сред нас. Благоевград, „Международен университетски семинар за балканистични проучвания и специализации“, 1998. 414 с. ISBN 954-680-084-8. *Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Илия Конев, доктор на филологическите науки, създател на секция „Културна история на балканските народи“ към БАН. В сборника влизат научни статии на български и чужди автори от Германия, Югославия, Русия, Австрия, Англия, Гърция и Румъния из областта на историята, литературознанието, културата на балканските народи. Част от докладите са на немски, руски, английски и сръбски език.*

БЪЛГАРСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ А–Я. С., „Труд“ и БАН, 1998. 1268 с. ISBN 954-8104-02-4. *Кратка енциклопедия. Съдържа 25 000 статии от всички области на познанието, 2500 илюстрации, 300 таблици, карти и цветни приложения.*

ВЕНКОВ, Йордан. Христо Ботев. Възторжен вестител на нови времена. С., „Христо Ботев“, 1998. 160 с. ISBN 954-445-550-7. *Книгата е посветена на 150-годишнината от рождението на Христо Ботев. Проследява се неговият жизнен път и новаторските му обществено-политически възгледи.*

***ВЛАДИМИРОВ, Желю и др. България в кръговете на аномията.** С., „Самиздат“, 1998. 223 с. *Изследването е част от международен проект за изучаване на феномените на аномия в различни страни. Основно място в него заемат предпоставките и причините за аномията в постсоциалистическа България.*

ГОЛЕМАНОВ, Николай. Смъртността на жените в България.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 244 с. ISBN 954-430-407-X.

Научно изследване за тенденциите и мерките, които трябва да предприеме държавата за опазване на жизнения потенциал на нацията.

Резюме на английски и руски език.

ДОБРЕВА, Пенка и др. Кой кой е в българската култура.

Варна, „Славена“, 1998. 560 с. ISBN 954-579-051-2.

Първо по рода си справочно издание.

Съдържа статии за над 4000 творци от всички области на културата.

ЕВРЕИТЕ в международната политика. С., Национален институт по международни изследвания и ИК „Интела“, 1998. 325 с. ISBN 954-823-02-1.

Изследването е насочено към хора, идеи и факти от еврейското минало и настояще, оказващи въздействие върху съвременното международно съжителство. Разглеждат се стратегията на държавата Израел, ролята на евреите в американската и руската външна политика, както и в политиката на България.

***КОЙ КОЙ Е в българската журналистика.** С., Агенция „София прес“, 1998. 114 с.

Първо по рода си издание.

Справочникът съдържа кратки биографични данни за 400 български журналисти и справка за средствата за масова информация.

МАТЕЕВА, Мария. Събитията в Източна и Централна Европа. Хронологичен преглед 1985—1997. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 288 с. ISBN 954-430-528-9.

Първи опит у нас да се проследи хронологично преходът от социализъм към демокрация и пазарна икономика в страните от Източна и Централна Европа.

ПАНТЕВ, Андрей, Христо Глушков, Радослав Мишев. История на новото време. Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 528 с. ISBN 954-427-127-9.

От революцията в Англия (XVII в.) до Първата световна война — това е пътят, който ще извърви читателят заедно с авторите на новата обща история в европейски план.

ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ ТЪРНОВСКИ и неговото време.

Велико Търново, УИ „Св. Св. Кирил и Методий“, 1998. 352 с.

ISBN 954-524-194-2.

Материали от национална научна сесия „600 години от заточението на Св.Евтимий, патриарх Търновски“ (В. Търново, 6 октомври 1993 г.).

Изданието представлява сборник статии от едни от най-известните български учени из областта на литературознанието, езикознанието, историята и богословието.

Библиотечна поредица „Проглас“.

СЕМЕРДЖИЕВ, Петър. Народният съд в България 1944–1945. Кому и защо е бил необходим. С., „Македония прес“, 1998. 520 с.

ISBN 954-88-23-16-0.

Върху широка документална основа се разкрива обективната истина за така наречения „Народен съд“.

СЕМОВ, Минчо. Обречени победи. България в Първата световна война.

С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1998. 450 с. ISBN 954-07-1173-8.

Политологично изследване, което отговаря на основния въпрос: защо България загуби в Първата световна война и стигна до нова национална катастрофа и какви грешки не трябва да допуска българското общество в днешния и утрешния ден.

ИСТОРИЯ / HISTORY

АНГЛИЙСКИЯТ печат за Илинденско-Преображенското въстание 1903 г.

С., „Македонски научен институт“, 1998. 390 с. ISBN 954-8187-38-8.

Разгледани са материали, които ни дават възможност да се запознаем с позициите на английската преса по такива въпроси като причините и характера на въстанието, отношение по македонския въпрос и др. Всички публикации са с оригинален текст на английски език и превод на български..

АНДРЕЕВ, Йордан. Българските ханове и царе VII–XIV век.

С., „Петър Берон“, 1998. 220 с. ISBN 954-402-034-9.

Историко-хронологичен справочник, предназначен за широк кръг читатели.

АНДРЕЕВ, Йордан и колектив. България и световната история.

Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 270 с. ISBN 954-427-330-1.

Обхваща всички значими събития в човешката история от третото

хилядолетие преди Христа до края на XIX век след Христа. В този период са разположени и събитията, които се отнасят до българската история. Съдържа 1 кола цветни приложения. Синхронни таблици. Карти и схеми. Генеалогични таблици. Царе и владетели. Исторически речник.

АНДРЕЕВА, Румяна. Нация и национализъм в българската история.

С., „Парадигма“, 1998. 181 с. ISBN 954-9536-06-8.

Ретроспективен анализ на българската историческа литература по винаги актуалния национален въпрос..

Резюме на английски език.

БИЛЯРСКИ, Иван. Институциите на средновековна България.

С., УИ „Св. Климент Охридски“, 1998. 422 с. ISBN 954-07-1129-0.

Изследването представя цялостно изложение върху институциите на българската държава през късното средновековие – времето на Второто българско царство (края на XII–XIV век).

БОЖКОВ, Христо. Пълен генерал Никола Жеков и неговото семейство.

С., „Звезди“, 1998. 190 с. ISBN 954-9514-04-8.

Документално описание за живота на генерал Н. Жеков (1864–1949) – главнокомандващ военните сили на България през Първата световна война, заслужил военен деец и патриот.

***БОЯДЖИЕВ, Стоян Г. Погърчването на българите в Беломорска Македония.** С., „Македония прес“, 1998. 62 с.

Второ допълнено издание.

Авторът ни запознава със съдбата на поробените българи в Беломорска Македония.

БУРИЛКОВ, Владимир (д-р). В Македония и Одринско (1908–1912).

С., ИК „Парнас-96“, 1998. 346 с. ISBN 954-9766-05-5.

Младотурската революция, видяна от специалния кореспондент на вестник „Дневник“ – д-р Вл. Бурилков (1882–1968).

БЪЛГАРИЯ. Френска хроника 1841–1878. С., „Труд“, 1998. 190 с.

ISBN 954-528-075-1.

Използвани са архивите на френското издание „Илюстрацион“ от посочения период. Представени са черно-бели илюстрации.

ВЕНЕДИКОВА, Катерина. Българите в Мала Азия от древността до наши дни. Стара Загора, „Идея“, 1998. 490 с. ISBN 954-8638-12-6.
Оригинално научно изследване, което издига българското изтокознание на ново равнище.

ВЪЛЧЕВ, В. и М. Матакиева. Димитър Ангелов. Биобиблиография . С., АИ „Проф.Марин Дринов“, 1998. 230 с. ISBN 954-430-381-2.
Книгата е посветена на трудовете на акад. Димитър Ангелов (1917–1996), който повече от половин век се е занимавал с изследвания на Средновековна България и на Византия.

ГАЛУНОВ, Т. Втората национална катастрофа. Процесът. Виновниците. Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 256 с. ISBN 954-427-267-4
Разглеждат се проблемите на конституционно-наказателната отговорност на министрите на фона на съдебния процес срещу министрите от кабинета на д-р В. Радославов, управлявал страната в периода 1913–1918 г.

ГЕНЧЕВ, Николай. Външната политика на България (1938–1941). С., „Вектор“, 1998. 190 с. ISBN 954-8848-12-5.
Написана преди 30 години, тази книга е спряна от тоталитарната цензура и едва сега се обнародва. Разгледани са съдбоносни събития от по-новата история на България.

ГЕЧЕВ, Минко. Будители на България. С., „Христо Ботев“, 1998. 214 с. ISBN 954-445-566-3.
Книга за силата и ролята на просветните идеи на българските будители от Възраждането – от Паусий Хилендарски до Васил Левски – и техният принос за оцеляването и развитието на българската нация.

ГОЦЕВ, Димитър. Новата националноосвободителна борба във Вардарска Македония 1944–1991 г. С., „Македонски научен институт“, 1998. 48 с. ISBN 954-8187-37-X.
Студийно изследване за жертвите и трагедията, през която преминават българите във Вардарска Македония под сърбокомунистическата власт в разглеждания период и за жертвите ѝ.

ГРЕБЕНАРОВ, Александър. Тайни структури на македонските българи (1919–1941). С., „Македонски научен институт“, 1998. 110 с. ISBN 954-8187-40-X.
Изследването разглежда тайните формирования, създадени от македонските българи между двете световни войни.

ГРОЗДАНОВА, Елена и Стефан Андреев. Джеленкешаните в българските и съседните им земи през XVI–XVIII век.

С., НБ „Св. Св. Кирил и Методий“, 1998. 260 с. ISBN 954-523-043-6.

Изследването е посветено на джеленкешаните – онази част от българското население, чието задължение е било да снабдява османската империя и войската с добитък за клане. Използвани са документи от български и чужди архиви.

ДЖИНГОВ, Георги и др. Калиакра. Т. 1. Крепостно строителство.

С., АИ „Проф.Марин Дринов“, 1998. 206 с. ISBN 954-430-566-1.

Второ фототипно издание с черно-бели илюстрации.

Резюме на руски и френски език.

ДИМИТРОВ, Илчо. Между Мюнхен и Потсдам. Българската политика през Втората световна война. С., УИ „Св. Климент Охридски“, 1998. 248 с. ISBN 954-07-1279-3.

Исторически очерци за периода 1939–1944 г. като се хвърля нова светлина върху редица дипломатически актове на българското правителство.

ДИМИТРОВ, Христо. Българо-унгарски отношения през Средновековието. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 422 с. ISBN 954-430-549-1.

В монографията са разгледани всички досегашни изследвания върху българо-унгарските отношения през отделните периоди на Средновековието.

ДОБРЕВ, Петър. Българските огнища на цивилизация на картата на Евразия. С., „Тангра ТанНакРа“, 1998. 262 с. ISBN 954-9717-011.

Разглежда се стопанството, бита и културата на ранните протобългари. Книга от библиотека „Българска вечност“.

ДОБРЕВ, Петър. Царственик на българското достолепие.

С., „Иван Вазов“, 1998. 196 с. ISBN 954-604-067-3

Научно изследване върху прабългарския Именник и календар, който е създаден през VIII век. Излагат се хипотези за неговото възникване и разпространение.

ДРОСНЕВА, Елка (съставител). Дарителите. С., „Лик“, 1998. 317 с. ISBN 954-607-176-5.

Сборник от монографични изследвания и научни съобщения, посветени на делото на братя Евлоги и Христо Георгиеви. Авторите са известни университетски преподаватели. За първи път се публикува прочутото завещание на двамата дарители.

ДУЙЧЕВ, Иван. Византия и славянският свят. С., „АНУБИС“, 1998. 414 с. ISBN 954-426-191-5.

Научен труд, посветен на основния изследователски проблем в половинвековното научно творчество на Иван Дуйчев (1907—1986) – славяните и Византия. Съдържа както издадени, така и неиздадени в България проучвания.

Библиотека „Исторически етюди“.

***ДЪРВИНГОВ, Петър.** Духът на историята на българския народ.

С., „Сибия“, 1998. 105 с.

Фототипно издание по оригинала от 1932 г.

Библиотека „Вечни книги на България“.

ЕЛЕНКОВ, Иван. Родно и дясно. С., „Лик“, 1998. 165 с. ISBN 954-607-175-7.

Подзаглавие „Принос към историята на несбъднатия „десен проект“ в България от времето между двете световни войни“.

Тази книга е опит за възсъздаване на културни контексти от междувоенното време в България и опит за схващане на основните на тях критични спрямо модерността и либералната култура нагласи.

***ИВАНОВ, Иван.** Български бойни знамена и флагове.

С., „Св. Георги Победоносец“, 1998. 174 с. Цветни илюстрации.

Преглед на българските бойни знамена и флагове. С тази книга се запълва една празнина в българската историческа наука.

ИВАНОВ, Теофил и Румен Иванов. Улпия Ескус. Римски и ранновизантийски град. Т. 1. С., „Агато“, 1998. 211с. ISBN 954-8761-32-7.

Авторът ни запознава с писмените извори (гръцки и латински) за Улпия Ескус. Прави се преглед на западноевропейските исторически карти от XV–XVIII в, отбелязващи местоположението на Ескус и едноименната река, на статута на селището под града-колония, на укрепителната система на Ескус I и Ескус II, на градоустройството и по-голямата част от проучения форумен комплекс. Проучени са трите самостоятелни храма на Капитолийската троица: на Юпитер Оптимус Максимум, Юнона и Минерва.

Поредица „Архитектура и археология“.

ИВАНОВА, Зоя и др. Преди и след „Желязната завеса“. С., „Тилия“, 1998. 215 с. ISBN 954-717-081-3.

Авторите на очерците в сборника разглеждат проблеми, чийто исторически резонанс още дълго ще отеква в световната история – Русия

през 1917 година, международните отношения между двете световни войни, установяването на комунистическите режими в Източна Европа през втората половина на 40-те години на ХХ век.

***ИЛИЕВ, Борис. 313 дни с „Ура!“ и „Аллах!“ под знамената.**

С., „Национален военно-исторически музей“, 1998. 200 с.

Документален разказ за Освободителната руско-турска война (1877–1878 г.) от руско и турско гледище.

ИСТОРИЯ на българите: потребност от нов подход. Преоценки.

С., „Тангра ТанНакРа“ —

Ч. 1. 1998. 210 с. ISBN 954-9717-06-2.

Ч. 2. 1998. 230 с. ISBN 954-9717-07-0

Сборник статии от известни български историци за произхода на българите и тяхното влияние и принос към световната цивилизация и култура.

Книги 5-та и 6-та от Библиотека „Българска вечност“.

***ЙОСИФОВ, Йосиф. Българските въстания 1393–1878.** С., „Сибия“, 1998. 96 с.

Печата се по оригинала от 1943 г., в който се разглеждат петвековните опити за освобождение от турско иго.

Библиотека „Вечни книги на България“.

***КАЛОНКИН, Марин. Пред подвига — поклон! Българското участие в Освободителната руско-турска война 1877–1878 г.**

С., „Славянско дружество в България“, 1998. 62 с.

Разглежда серазнообразното и масово българско участие в Освободителната руско-турска война, довело до възраждането на Третата българска държава.

Книгата съдържа и резюме на английски език.

КИСЬОВ, Константин, Иля Прокопов, Константин Дочев.

Нумизматичното богатство на Археологическия музей — Пловдив.

С., „Агато“, 1998. 100с. ISBN 954-8956-1-2.

Разгледани са най-редките и представителни типове монети от богатата музейна колекция, съдържаща около 60 000 екземпляра. Значителна част от описаните монети представляват паричните знаци, сечени във Филипопол през периода I–V в. От периода на Средновековието (VII–XV в.) в нумизматичния фонд на музея се съхраняват множество ценни монети — единични и колективни находки. В каталога монетите

са подредени по хронология и са дадени кратки описания на изображенията, точните метрични и метрологични данни, а текстът е илюстриран със снимки.

КИШКИЛОВА, Паша. България 1913. Кризата във властта.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 160 с. ISBN 954-430-539-4.

Разглеждат се причините, довели до кризата в управлението на България през 1913 г. въз основа на нов документален материал.

Резюме на английски език.

КОЧЕВ, Николай. Византия, Балканите и Западът.

С., „Хейзъл“, 1998. 280 с. ISBN 954-82-83-23-9.

Разглеждат се проблемите на културния процес в периода XIII–XV в., свързани с кръстоносните походи, основаването на Латинската империя на Балканите, опитите за уния с Римската църква на византийските владетели, както и последиците от нашествието на османските турци в края на XIV в.

МАКЕДОНИЯ през погледа на австрийски консули 1851–1877/78. Т. 2.

С., „Македонски научен институт“, 1998. 318 с. ISBN 954-8187-33-7.

В том втори са включени документи – официални донесения на австрийски консули за периода 1866–1871 г., които възпроизвеждат правдиво действителността в македонските земи в средата на XIX век.

МАТАНОВ, Христо и Румяна Михнева. От Галиполи до Лепанто. Балканите, Европа и Османското нашествие 1354–1571 г. С., „Тилиа“, 1998.

412 с. ISBN 954-717-047-3

Научна монография, която дава нов прочит на историята на Балканите, Европа и османското нашествие. Изнесен е обилен документален материал, който обяснява редица исторически събития от XIV–XVI в.

***МИТЕВ, Йордан и Филип Узунов. Съвременна история на модерния свят. Велико Търново, „АБАГАР“—**

Ч. 1. 1998. 304 с.

Анализира се държавно-политическото и стопанско развитие на западноевропейските държави и САЩ в междувоенния период.

Ч. 2. 1998. 160 с.

Разглежда се периодът от 1945 до средата на 70-те години. Представени са някои от основните черти на съвременния свят – неговата геополитическа двуплановост, неокорпоративната и технологическа модернизация на Запада, възхода и очертаващия се упадък на

комунистическия блок, национално-възродителните движения и локалните конфликти.

МИТЕВ, Пламен. Българският революционен комитет 1875.

С., „Лик“, 1998. 280 с. ISBN 954-607-178-1.

Проследяват се най-важните събития, свързани със създаването и дейността на БРК. Характеризират се неговите основатели.

МИХАЙЛОВ, Иван. По трънливия път на македонското освободително дело. С., „Знание“, 1998. 154 с. ISBN 954-621-046-3.

Книгата е написана от един от основателите на ВМРО. За първи път е издадена през 1939 г. в Турция и разглежда важни моменти от историята на македонското освободително движение.

МУТАФЧИЕВ, Петър и Вера Мутафчиева. История на българския народ. С., „Петър Берон“, 1998. 418 с. ISBN 954-40-2037-3

Класическо произведение на българската историческа наука. Второ издание на книгата, обхващащо времето от наченките на човешко присъствие по българските земи до периода на Възраждането.

НАСТЕВ, Георги. Дизраели лорд Биконсфилд и дипломатическите борби между великите сили по време на Руско-турската война (1877–1878).

Кн. 2. С., „Сребърен лъв“, 1998. 247 с. ISBN 954-571-108-6

Изданието представлява сборник от студии, характеризиращи отношението на Великобритания и на европейската дипломация към Априлското въстание и към освободителната война 1877–1878 г.

НАЦИОНАЛНАТА революция, делото на Васил Левски и освобождението на България. С., Фондация „Васил Левски“ и Велико Търново, ИК „Витал“, 1998. 300 с. ISBN 954-8259-34-6.

Сборник с материали от националната научна конференция – Карлово, юли, 1997 г., посветена на 160 години от рождението на Васил Левски.

НИКИФОР, патриарх Константинополски. Кратка история след царуването на Маврикий. С., Изд., „Зограф“, 1998. 112 с. ISBN 954-15-0023-4

Превод на „Кратка история“ от Константинополският патриарх Никифор, ярка личност в политическия и духовен живот на Византия в края на VIII и началото на IX век. Неговата история е един от основните източници за сведения за създаването на българската държава.

НИКОЛОВ, Васил. Проучвания върху неолитната керамика в Тракия. С., „Агато“, 1998. 250 с. ISBN 954-8761-33-5.

Разгледани са керамичните комплекси Караново II–III век, III век и III–IV век. в контекста на Северозападна Анатолия и Югоизточна Европа. Приложение – графични изображения на керамични съдове. Библиотека „Праистория“

ПАЛЕШУТСКИ, Костадин. Македонското освободително движение 1924–1934. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 364 с. ISBN 954-430-540-8. *На базата на български и чужди архивни документи максимално обективно се очертават мотивите и дейността, както на различните организации, така и на отделни македонски дейци.*

ПАНАЙОТОВ, Панайот. История на България. Българско Средновековие (извори, факти, мнения). Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 550 с. ISBN 954-427-214-3

Един нетрадиционен учебник, който ни запознава с най-важните наши и чужди извори за Българското средновековие, както и с най-интересните хипотези и нови постановки.

ПЕТРОВ, Тодор. Ордени и медали в България. С., „Св. Георги Победоносец“, 1998. 310 с. ISBN 954-509-161-4

Научен труд, който запознава читателя с възникването и развитието на наградната система на България. Съдържа много цветни илюстрации.

ПИНТЕВ, Стоян. България в британската дипломация 1944–1947.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 231 с. ISBN 954-430-531-9.

Научно изследване, което очертава мястото на България в британската външна политика. Използвана е изключително ценна информация от британски, американски и руски документални издания.

ПОПОВ, Жеко. Бурният живот на Димитър Петков.

С., „Св. Георги Победоносец“. 1998. 198 с. ISBN 954-509-175-4.

Книгата е посветена на Д. Петков (1858–1907) един от изтъкнатите политици и общественици на България.

ПОПОВ, Димитър и др. История на България от древността до наши дни. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1998. 452 с. ISBN 954-07-1138-X.

Учебно помагало, полезно за всички, които се интересуват от българската история. В авторския колектив влизат едни от най-изтъкнатите съвременни български историци.

ПОРОЖАНОВ, Калин. Общество и държавност у траките.

С., БАН, Институт по тракология. 1998. 207 с. ISBN 954-8570-42-4.

Обхваща средата на II-то и началото на I-то хилядолетие преди Христа (в контекста на палеобалкано-западномалоазийската общност). Влиза в поредицата „Studia Thracica“. Нов нетрадиционен поглед върху историята на Тракия и траките.

ПРЕСЕЛЕНИЕ в Русия. Българско изселване в чужбина. Българите в Мала Азия, Приазовието, Бесарабия и Банат. С., „Глобус-91“, 1998. 300 с. ISBN 954-8475-07-3.

Фототипни издания, в които се изследва съдбата на българите, живеещи извън границите на България.

Библиотека „Българско историческо наследство“.

***РАЗБОЙНИКОВ, Анастас. Обезбългаряването на Западна Тракия 1919–1924.** С., „Сибия“, 1998. 130 с.

Фототипно издание по оригинала от 1940 г.

Библиотека „Вечни книги на България“.

СТОЙЧЕВ, Тодор Археоастрономия. Праисторически свидетелства за измерване на времето от България. (Studia Archaeologica. Vol. 1.)

С., „Агато“, 1998. 208 с. ISBN 954-535-141-1.

Изследват се начините за измерване на времето с единици, по-големи от денонощието, през неолита и бронзовата епоха в българските земи. Направен е опит за хронологическо систематизиране на археологическите паметници и артефакти, които свидетелстват пряко или косвено за еволюирането на начините за измерване на времето. Разгледани са местата, от които са правени системни и целенасочени наблюдения върху движението на небесните тела, както и начините, по които установените циклични зависимости са използвани за измерване на времето.

Резюме на английски език.

Поредица на НБУ– Департамент Археология и Издателство „Агато“.

СТОЯНОВ, Желязко. Идеите за историите. Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 413 с. ISBN 954-427-225-9.

Къде, кога и при какви обстоятелства възниква интересът към знанията за социалното минало? Какви са взаимовръзките между философско-историческото и историческото познание? Какво е мястото на фактите в структурата на историческото познание? На тези и други теоретико-исторически проблеми и подходи предлага обосновани отговори авторът.

ТОДОРОВ, Иван. Неизвестните тракийски владетели 542–798 а.и.с. Велико Търново, „Faber“, 1998. 140 с. ISBN 954-9541-22-6.

Изследвания върху развитието на царската власт в Тракия в периода от края на III в. пр. Хр. до 45 г. сл. Хр. Съдържа материали, публикувани в научната периодика от 1980 до 1996 г.

ТОМОВ, Роман. Императорите – орфици. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, и „Прозорец“, 1998. 200 с. ISBN 954-430-572-6.

Сравнително изследване за орфизма и ранното християнство през IV–VI век.

ТРАЙКОВ, Веселин. Кръсте Мисирков – една объркана личност.

С., „Македонски научен институт“, 1998. 55 с. ISBN 954-8187-35-3.

Книга за живота и дейността на К. Мисирков (1874–1926) и неговото лъкатушене от пътя на македонизма към българския му корен.

ФОЛ, Александър. Древните култури на Югоизточна Европа.

С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1998. 230 с. ISBN 954-07-1240-8.

Кратък курс лекции, в които се разглежда историята на културата на древна Елада.

ХАРИТОНОВ, Христо. Енциклопедия нумизматика. Монетите на Европа в България XV–XVIII век. Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 373 с. ISBN 954-427-287-9.

Разработва се темата за участието на чуждестранните монети в паричното стопанство на България през XV–XVIII век. Включени са 847 енциклопедични статии с 550 илюстрации, каталог с автентична информация и карти за 453 находки. Полага се началото на обобщаващи изследвания на ренесансовата нумизматика в България.

ЦВЕТКОВ, Пламен. България и Балканите от древността до наши дни.

Варна, „Зограф“, 1998. 796 с. ISBN 954-15-0034-X.

Второ допълнено издание.

Съдържа два основни раздела: „Българската държава от Азия към Европа“ и „Съвременна България“. Опит за характеристика на историята на българската държава в балкански контекст.

ЦВЕТКОВ, Пламен. Между руския комунизъм и германския национал-социализъм. С., „Херон прес“, 1998. 267 с. ISBN 954-580-050-X.

Подзаглавие „Средните и малките държави в европейската политика до Втората световна война“.

Въз основа на конкретна историческа епоха авторът се опитва да посочи международните условия, които могат да осигурят националната независимост на малките държави. Използвана е богата научна книжнина и документация.

ЦВЕТКОВ, Пламен. Славяни ли са българите? С., „Тангра ТанНакРа“, 1998. 206 с. ISBN 954-9717-03-8.

Прави се опит за научен анализ на проблема дали и доколко днешните дунавски българи произлизат от някогашните славяни.

Библиотека „Българска вечност“.

***ЦУРАКОВ, Ангел. Политици, процеси, атентати. Ч. 1.** С., „Самиздат“, 1998. 93 с.

Проследява се дейността на част от българския политически елит (премиери, министри) и свързаните с нея политически процеси и репресии за периода 1879–1950 г.

ЧОЛАКОВ, Славчо. Библиография на българската палеоантропология (1873–1997). С., „Агато“, 1998. 76 с. ISBN 954-8761-31-9.

Пълна библиография на българската антропология. Съдържа 420 заглавия на монографии, студии и статии, отпечатани у нас и в чужбина, както и четири указателя: на авторите, на обектите, на епохите и тематичен указател.

ЧУРЕШКИ, Стефан. Християнство и история. С., „Гал-Ико“, 1998. 340 с. ISBN 954-8010-74-7.

Принос към философията на българската история, видяна като православна християнска история с високи достижения.

РЕЛИГИЯ /RELIGION

БЪЛГАРСКИ екзарх Стефан I. Сборник. С., „Сиела“, 1998. 550 с. ISBN 954-649-156-X.

Избрани речи, слова, поучения, статии и архипастирски напътствия на Екзарх Стефан I (1878–1957) – една родолюбива личност, репресирана от комунистическия режим в България.

ВЕНЕДИКОВ, Иван. Прабългарите и християнството.

Стара Загора, „Идея“, 1998. 240 с. ISBN 954-8638-12-6.

Второ издание на книгата.

Разглежда се езичеството в прабългарските земи, покръстването на българите и др.

ГРУДЕВ, Иван. Българското евангелие. Варна, „Галактика“, 1998. 102 с. ISBN 954-418-103-2.

Научно изследване за пътя на Българското евангелие от покръстването на българите през първата славянобългарска азбука на братята Кирил и Методий до началото на XI век, когато България пада под Византийско робство.

НИКОЛОВ, Борис. Манастирска летопис. С., „Лик“, 1998. 124 с. ISBN 954-607-159-5.

Книгата е посветена на манастирите в България, тези изключително ценни паметници на българската култура и история. Съдържа цветни илюстрации.

ПЪТЕВОДИТЕЛ за духовните общности в България с речник на основните термини. С., „Литавра“, 1998. 362 с. ISBN 954-8537-58-3.

Сборник интервюта, съдържащи 54 въпроса към 31 духовни общности. Дава се информация за вярванията, възгледите и ценностите на вярващите от различни вероизповедания в България.

ТЕМЕЛСКИ, Христо. Българската светиня на Златния Рог.

Велико Търново, „Пик“, 1998. 160 с. ISBN 954-8258-98-6

Томът е посветен на 150-годишнината от възникването на историческата Дървена църква и 100-годишнината от освещаването на нейния приемник – Желязната църква в Цариград

ИЗКУСТВО / FINE ARTS

АНГЕЛОВ, Валентин и др. Панорама на възрожденските приложни изкуства. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 228 с. ISBN 954-430-421-5.

С енциклопедична пълнота монографията отразява настъпилите промени в художествените процеси и явления по време на Българското възраждане. 1 кола приложения – черно-бели илюстрации.

АПОСТОЛОВА, Румяна. Марин Големинов. С., „Музика“, 1998. 248 с. ISBN 954-405-074-4.

Второ преработено и допълнено издание.

Авторката проследява живота, творческото дело и личността на композитора Марин Големинов.

ПРАШКОВ, Любен. Монументалната църковна живопис в България през XVIII–XIX век. Велико Търново, УИ „Св.Св. Кирил и Методий“, 1998. 106 с. ISBN 954-524-180-2.

Направен е опит да се представи хронологично панорамата на всички значителни ансамбли на църковната стенна живопис в България от началото на XVIII век до последната четвърт на XIX век с основните им тематично-стилови особености.

Съдържа две печатни коли черно-бели илюстрации.

ЕТНОГРАФИЯ И ФОЛКЛОР / ETHNOGRAPHY AND FOLKLORE

АНАСТАСОВА, Екатерина. Старообредците в България. Мит, история, идентичност. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 128 с. ISBN 954-430-483-5.

Монографично изследване на своеобразната общност на некрасовците-старообредци в България.

ВАСИЛЕВА, Маргарита. Коледа и Сурва. С., АИ „Проф.Марин Дринов“, 1998. 78 с. ISBN 954-430-565-3.

Изследването е посветено на двата големи празника – Коледа и Сурва – в традиционния календар на българите от края на XIX и началото на XX век. Илюстративният материал (цветни и черно-бели илюстрации) обогатява съдържанието на книгата.

ДАРОВЕ и съкровища. Духовна приемственост на Балканите.

Благоевград, „Международен университетски семинар за балканистични проучвания и специализации“, 1998. 360 с. ISBN 954-680-083-X

Сборникът представя балканистични изследвания в една сравнително нова област. Авторите разглеждат даровете и съкровищата като културни явления, а също и разнообразните прояви на приемствеността в балканското развитие.

КАЛЕНДАРНИ празници и обичаи на българите.

С., АИ „Проф.Марин Дринов“, 1998. 94 с. ISBN 954-8104-04-0.

Енциклопедичен справочник, който съдържа в синтезиран вид цялото богатство на българската календарно-празнична обредност. Има

приложение „Традиционна празнична трапеза“ с рецепти за празничните и обредни блюда.

КИРИЛОВА, Анни и др. Аромъните в България. С., ИК „Васил“, 1998. 345 с. ISBN 954-9662-02-0.

Първото историко-етнографско изследване на аромъните в България – един от най-старите народи на Балканския полуостров. Етнографската информация в изследването се отнася за периода от края на XIX век до 70-те години на XX век..

КОНФЕСИЯ и фолклор. С., „Род“, 1998. 82 с. ISBN 954-476-013-X.

Съставители Росен Малчев и Константин Рапичев.

Четвърти четения на Асоциация за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл“ (ноември 1996 г., София) на тема „Конфесионални измерения на фолклорната култура“. Сборник научни доклади.

НЕШЕВ, Георги. Българските каракачани. С., „Македония прес“, 1998. 32 с. ISBN 954-88-23-22-5.

Научно изследване за живота и бита на българските каракачани.

ПОПОВ, Рачко и др. Етнографски проблеми на народната култура. Т. 5. С., Етнографски институт и АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 360 с. ISBN 954-8458-11-X.

Сборник статии от български етнографи, посветен на 50-годишнината от създаването на Етнографския институт с музей.

РАЙЧЕВСКИ, Стоян. Българите мохамедани.

С., УИ „Св. Климент Охридски“, 1998. 224 с. ISBN 954-07-1277-7.

Монографията съдържа писмени сведения за българите мохамедани до възстановяването на българската държава (1878 г.); анализират се названията и самоназванията им в различни географски предели.

РАЙЧЕВСКИ, Стоян. Родопски народен календар. С., „Народна култура“, 1998. 110 с. ISBN 954-04-0120-8.

Описание на обредният календар на българите, живеещи в Родопите. Съдържа речник на термините и резюме на английски език.

РОШКОВСКА, Анна и Саша Лозанова. Евреите и българската градска култура. С., „Графика-19“. 1998. 164 с. ISBN 954-9764-02-8.

Изследване, в което се разглеждат мястото и ролята на евреите във формирането и разцвета на българската възрожденска градска култура,

врзките между евреи и българи в материалната и духовна сфера. Цветни и черно-бели илюстрации.

ФОЛКЛОРЕН еротикон. Т. 6. С., ИИК „Род“, 1998. 200 с.
ISBN 954-476-012-1.

Съст. Мария Антонова-Шнитер.

Подзаглавие „Старобългарски еротикон. Изповедни чинове“.

Книгата представлява сборник от материали за сексуалния живот през Средновековието, зависим от обвързването на плътта с греха; във връзка с темата са разгледани текстовете и практиките на изповедните чинове.

ЦЕПЕНКОВ, Марко. Фолклорно наследство. Т. 1.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 511 с. ISBN 954-430-431-2.

Съдържа: Автобиография. Песни. Пословици и характерни изрази. Изданието ще се състои от 6 тома и ще представи научното наследство на един от най-големите събирачи на български фолклор в земите на Югозападна Македония. Записаното от него преди повече от 100 години е изключителен документ за българската култура.

ЕЗИКОЗНАНИЕ / LINGUISTICS

АНДРЕЙЧИН, Любомир и др. Граматика на съвременния български книжовен език. Т. 2. Ч. 1. Морфология. С., „АБАГАР“, 1998. 250 с.
ISBN 954-584-241-5.

Основен труд върху граматиката на българския книжовен език, който обхваща дяла на морфологията.

БОЯДЖИЕВ, Годор и др. Граматика на съвременния български книжовен език в три тома. Т. 1. Фонетика. С., „АБАГАР“, 1998. 350 с.
ISBN 954-584-235-0.

Ценен труд, в основата на който е използвана академичната граматика. Предназначен е за специалисти-българисти, учащи се и преподаватели.

БОЯДЖИЕВ, Годор, Иван Куцаров, Йордан Пенчев. Съвременен български език. Фонетика. Лексикология. Словообразуване. Морфология. Синтаксис. С., ИК „Петър Берон“, 1998. 656 с. ISBN 954-402-036-5.

Изданието обхваща теорията на съвременния български книжовен език във всичките му дялове, представена от водещи български езиковеди. Отразява най-новите тенденции в изучаването на езика ни.

БОЯДЖИЕВ, Годор и Димитър Тилков. **Фонетика на българския книжовен език**. Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 296 с. ISBN 954-427-282-8.
Представени са в по-широк лингвистичен план въпросите, свързани със звуковата страна на българския език. За пръв път се прави анализ на акустичните характеристики на говорните звукове.

БЪЛГАРИСТИЧНИ проучвания. Кн. 3. Велико Търново, Международен семинар по български език и култура. 1998. 326 с. ISBN 954-524-192-6.
Книга трета съдържа доклади и научни съобщения от научната сесия „Актуални проблеми на българистиката и славистиката“, проведена през август 1997 г. във Велико Търново в рамките на XX-ят Международен летен семинар по български език и култура за чуждестранни българисти и слависти.

ВЕЛИНОВА, Вася. **Слово за Константин Преславски. Кн. 4.** С., Брѐме, 1998. 126 с. ISBN 954-4568-12-8.
*Направен е кратък синтез на научната мисъл по въпросите за личността и делото на Константин Преславски, български автор от края на IX и началото на X в. Разгледана е поезията на книжовника, на преводите му и на Учително (тълковно) неделно евангелие. Съдържа приложение – откъси от литературното дело на Константин в превод на съвременен български език и подборна библиография.
Библиотека „Старобългарски книжовници“.*

ВЪТОВ, Върбан. **Лексикология на българския език**. Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 424 с. ISBN 954-427-290-9.
*Подзаглавие „Лексемика. Ономастика. Фразеология. Лексикография“.
Предлаганият теоретически курс по лексикология си поставя задача да опише сравнително пълно лексикалното равнище на съвременния български книжовен език в неговата системна организация и функционална динамика.*

ГЕОРГИЕВ, Станьо. **Правописен справочник на българския език**. Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 168 с. ISBN 954-427-303-4.
Предлаганият справочник дава възможност за бързи и точни справки на изучаващите и ползващите български език. Той е съобразен с трудностите в правописа, с вероятните за сгрешаване думи и форми, с правилата за употреба на главните букви, членуване на имената и др.

***ГЕОРГИЕВА**, Елена и др. **Правопис и пунктуация на българския език**. С., „Хейзъл“, 1998. 254 с.
Единствено по рода си помагало за преподаватели и учаци. Разглеждат

се основните принципи и правила при съвременното състояние на българския език.

ГЕОРГИЕВА, Елена и др. Кратък правописен речник на българския книжовен език. С., „Наука и изкуство“, 1998. 640 с. ISBN 954-02-0124-1.
Второ издание.

Съдържа повече от 100 000 думи от съвременния български книжовен език и техните форми.

ГЕОРГИЕВА, Марина. Скрита предикация в българския синтаксис. Велико Търново, ИК „Знак’9“, 1998. 174 с. ISBN 954-8709-31-7.
Теоретико-методологични проблеми. За първи път се представя въпросът за скрита предикация в семантичната структура на сложното изречение в българския език.

ДИМИТРОВА, Стефана. Езиково съзнание. С., „Наука и изкуство“, 1998. 410 с. ISBN 954-02-0238-8.
Сборник студии на сътрудници на Секцията по общо и приложно езикознание към Института по български език при БАН – естествено продължение на предшестващите го изследвания по лингвистика и прагматика на текста.

ДОГРАМАДЖИЕВА, Екатерина. Показалецът „Евангелия различни на всяка потреба“ в славянските ръкописни евангелия. С., АИ „Проф.Марин Дринов“, 1998. 78 с. ISBN 954-430-414-2.
За първи път в научната литература се изследва цялостно славянският показалец „Евангелия различни на всяка потреба“ от XI до XVI в.

ЖЕРЕВА, Мария и Тодорка Тодорова. Български език за българи и чужденци. С., „Тилиа“, 1998. 190 с. ISBN 954-717-060-0.
Учебникът е предназначен за работа по оперативна лексика (четене, разговор), по граматика, за писмени упражнения, самостоятелна работа, правопис и паговор. Предложени са и тестове за проверяване степената на усвоените знания. Представява интерес за студенти-българисти в чужбина, а така също и за българи в чужбина.

***КАРАСТАНЕВА, Цена и Вера Марковска. Практическа граматика на съвременния български книжовен език.** Пловдив, ИК „Вечерник“, 1998. 158 с.
Учебник по правопис и пунктуация, който е подходящ за напредналите в

изучаването на българския език. Представява интерес за студенти-българи в чужбина, а така също и за българи в чужбина.

КОЛЕВА-ЗЛАТЕВА, Живка. Семантична реконструкция. Велико Търново, „Знак 94“, 1998. ISBN 954-8709-29-5.

Методологични аспекти. Целта на това научно изследване е да се изведат основните постановки на методиката на семантичната реконструкция.

ПАНТЕЛЕЕВА, Хр. Кондиционалът в съвременния български език.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 160 с. ISBN 954-430-453-3.

Представя се цялостно функционирането в съвременния български книжовен език на условното наклонение (кондиционала) – една сложна глаголна категория. Интерпретирането на употребите се прави не само в славистичен, но и в балканистичен аспект.

ПАШОВ, Петър. Българският правопис. С., „Булвест 2000“, 1998. 120 с. ISBN 954-18-0147-1.

Достъпно са разяснени най-често срещаните в писмената практика правописни грешки, като са приведени и голям брой показателни примери. Предназначена е освен за учащи и за по-широк кръг читатели.

ПЕНЧЕВ, Йордан. Синтаксис на съвременния български книжовен език.

Пловдив, ИК „Вечерник“, 1998. 220 с. ISBN 954-8377-07-1.

Научен труд, който има за цел да представи синтактичната система на съвременния български книжовен език от теоретично гледище.

ПОПОВ, Константин. Синтаксис на съвременния български език.

Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 440 с. ISBN 954-427-327-1.

Целта е да се даде широка теоретична разработка на проблемите на българския синтаксис. Направени са подробни описания, анализи и класификации на отделните видове изречения и словосъчетания и на техните структурни особености, интонационните и словоредните закономерности, на специфичните черти на съвременния български книжовен език.

РУСИНОВ, Русин. История на новобългарския книжовен език.

Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 528 с. ISBN 954-427-369-7.

Проследяват се процесите на формиране и развитие на българския книжовен език от втората половина на XVIII в., когато се полага началото му с „История славянобългарска“ на Паисий Хилендарски до днес, когато той се нарежда в числото на развитите езици.

СЛАВИСТИЧНИ проучвания. Велико Търново, „Пик“, 1998. 270 с.
ISBN 954-736-0051.

Сборникът съдържа статии на преподаватели-езиковеди и литературоведи от Великотърновския университет „Св.Св. Кирил и Методий“ из областта на българистиката и славистиката. Изданието е посветено на XII-ят международен славистичен конгрес.

СМЯДОВСКИ, Стефан. Надписите към Земенските стенописи.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 94 с. ISBN 954-430-422-3.

Научна монография, която разглежда 126 надписа от един изключително важен паметник на българската средновековна култура (60-те години на XIV век) като пълноценен извор за историята на българския език.

С 56 с. черно-бели илюстрации.

ЦАНКОВ, Кирил. Езикова култура. Велико Търново, „АБАГАР“, 1998.

124 с. ISBN 954-427-291-7.

Представени са най-важните особености на съвременния български книжовен език, дадени са и сведения за неговата история. Особено внимание е отделено на правописните и пунктуационните правила. Поместени са също упражнения и тестове с решения.

ЦАНКОВ, Кирил и др. Помагало по българска фонетика.

Велико Търново, „Faber“, 1998. 85 с. ISBN 954-9541-21-5.

Разглеждания материал е разпределен в четири раздела: Фонетика и фонология; Писмо, графика, правопис; Транскрипция; Тестове и задачи за цялостна проверка на знанията. Помагалото е предназначено както за студенти, така и за преподаватели-българисти.

РЕЧНИЦИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК / DICTIONARIES IN BULGARIAN LANGUAGE

ВЛАХОВ, Сергей. Съпоставителен речник на пословици. С., „ЕТО“, 1998.
276 с. ISBN 954-603-015-5.

Първи многоезичен съпоставителен справочник на пословици (624 семантични гнезда) с водеща българска пословица и нейните аналози на руски, английски, френски, немски и латински език. Предназначен е както за професионални преводачи, така също и за по-широк кръг читатели.

ВЛАХОВ, Сергей. **Енциклопедичен речник от Авгий до Яфет.** С., ИК „Петър Берон“, 1998. 432 с. ISBN 954-402-022-5.

Съдържа богата и разнообразна информация за имената на библейски, митични, исторически личности, на географски и други обекти; за българските производни от тях термини, фразеологични, номенклатурни названия, заглавия на произведения за изкуство и литература; за най-обикновени думи.

***ИЛЧЕВ, Стефан и др.** **Речник на редки, остарели и диалектни думи в литературата ни от XIX и XX век.** С., ИК „Емас“, 1998. 606 с.

Научно и точно тълкуване на думите от българските литературни произведения от XIX и XX век.

ПОПОВ, Димитър и др. **Речник за правоговор, правопис и пунктуация.**

С., „Атлантис - КЛ“, 1998. 917 с. ISBN 954-9621-06-5.

В един том са събрани три справочника. Дава се информация за над 65000 думи от словесното богатство на българския език и основните теоретични правила. Речникът е изработен от лексикографски колектив от Института за български език при БАН.

РАДЕВА, П. **Малък правописно-правоговорен речник на българския език.** Велико Търново, „Слово“, 1998. 310 с. ISBN 954-439-512-1.

Речникът съдържа над 11 000 думи и неколккратно повече форми, като правописните и правоговорните варианти на думите и формите са дадени успоредно. Предназначен е за по-широк кръг читатели, които искат да си служат еднакво добре и с писмената и с устната форма на българския книжовен език.

Поредица „Учебен полилексикон“.

РЕЧНИК на чуждите думи в българския език А–Я. Пловдив, „Маг77“, 1998. 832 с. ISBN 954-5310189.

Трето преработено издание.

Съдържа 60 000 чужди думи в българския език, произходът им и техните обяснения.

ЛИТЕРАТУРОЗНАНИЕ / THEORY OF LITERATURE

АЛИПИЕВА, Антоанета. **Четене на себе си.** Варна, „Галактика“, 1998. 142 с. ISBN 954-418-106-7

Литературно-критически статии за съвременни български творци. —

Атанас Далчев, Валери Петров, Андрей Германов, Христо Фотев, Константин Павлов, Иван Методиев и др.

БЕРОВ, Тодор. Кратък речник на литературните термини.

Варна, „Хирон“, 1998. 240 с. ISBN 954-8790-22-X.

Речникът съдържа всички основни литературоведски понятия и термини. Илюстриран е богато с примери от световната и българската литературна класика. Включени са и специфични за развитието на българската литература понятия.

ВЕЛИНОВА, Вася. Тържествената ораторска проза в България IX–X век. С., „Диос“, 1998. 128 с. ISBN 954-8405-12-1.

Разглеждат се тържествените (похвални) слова в старобългарската литература, като един от най-представителните дялове на средновековната официална книжнина, тяхната функция и стилистика.

ГОЦЕВ, Кирил. Разговори с Христо Фотев. С., „Меридиани“, 1998. 144 с. ISBN 954-9785-02-5.

Опит за литературна анкета, който ни прави съпричастни към своеобразния свят на поета Христо Фотев.

ДИМИТРОВ, Николай. Поезията на Яворов. Велико Търново, УИ „Св. Св. Кирил и Методий“, 1998. 162 с. ISBN 954-524-177-2.

Подзаглавие: „Метафизика и творчество“.

Книгата съдържа три раздела: Метафизика и поезия; Метафизичният свят на Яворов и Метафизични паралели.

ДОНЕВ, Владимир. Фолклор и наративно моделиране в белетристиката на Любен Карвелов.

Велико Търново, „Пан-ВТ“, 1998. 192 с. ISBN 954-9507-50-5.

Изследвани са съвременните методологически подходи в интерпретацията на класическия за историческата поетика на българската литература проблем за взаимодействието между фолклор и литература.

ДОНЧЕВА-ПАНАЙОТОВА, Невяна. Аджарски книжовници-илюстратори от XVII век.

Велико Търново, „АБАГАР“, 1998. 128 с. ISBN 954-427-316-6.

Монографията изследва създадените през XVII в. в село Аджар ръкописи, които представляват огромен научен интерес в палеографски, лингвистичен, историко-литературен и изкуствоведски аспект.

Черно-бели и цветни илюстрации.

ЗЛАТАНОВА, Румяна. Книга на Дванадесетте пророци с тълкования. В: Старобългарският превод на стария завет. Т. 1. Под общ. ред. и с въвед. от Светлина Николова. С., Изд. БАН. Кирило-Методиевски научен център, 1998. XXXVII, 616 с. ISBN 954-9787-01-X.

Монографията е Т.1 от поредицата, в която започва публикуване на съхранените до наши дни български ръкописи, които съдържат преводи на Стария завет. Допуска се, че „Книгата на Дванадесетте апостоли с тълкования“ възхожда към превода, извършен от славянския първоучител Св. Методий и неговите ученици. Поради това тя представлява изключителен интерес за изучаване историята на старозаветния текст в целия славянски свят.

ИЛИЕВ, Стоян. Българската мадона. С., „Христо Ботев“, 1998. ISBN 954-445-553-1.

Изследва образа на българската жена в творчеството на Елисавета Багряна, Елин Пелин, Йордан Йовков, Емилиян Станев, Ивайло Петров и Николай Хайтов.

Йеромонах НИКИФОР и йеромонах Йеротей. Вик от бездната лето 1821. Велико Търново, „Пик“, 1998. 102 с. ISBN 954-8258-97-8.

Сборникът е ключово явление в българската литература от 20-те години на XIX век, като неговите текстове съдържат много познания и документални свидетелства.

КАРОЛЕВ, Свилен. Петър Караангов. С., „Български писател“, 1998. 270 с. ISBN 954-443-263-9.

Литературна анкета, посветена на Петър Караангов. Поредица „Литературни анкети“.

КАРОЛЕВА, Димка Дебелянова. Живях в заключени простори. С., „Български писател“, 1998. 158 с. ISBN 954-443-281-7.

Художествено-биографична книга за поета Димчо Дебелянов.

КАРАЛЕЕВА-КОСТАДИНОВА, Екатерина. Последната песен на Яворов. С., „Христо Ботев“, 1998. 54 с. ISBN 954-445-574-4.

Анализ на Яворовата първа драма „В полите на Витоша“.

КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКИ студии. Кн. 11.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1998. 214 с. ISSN 0205-2253.

Съдържа две студии от известни български медиевистки – Славия Бърлиева „Агиографските творби за св.Кирил и Методий в Legenda aurea

на Яков Ворагински“ и Красимира Костова „Ритмични структури в старобългарски глаголически паметници“.

КЕНАНОВ, Димитър. Метафрастика. Велико Търново, „Пик“, 1997. 230 с. ISBN 954-8258-89-7.

Подзаглавие: „Симеон Метафраст и православната славянска агиография“.

Разглежда важната за съвременната славистика и византинистика тема за историята и теорията на Метафрастовия стил в средновековните славянски литератури.

Книга от българско-гръцката издателска поредица за изследвания на православнието „Светослав“.

КНИГА ЗА ТАЛЕВ. С., „Литературен форум“, 1998. 300 с. ISBN 954-9502-34-1.

Съдържа текстове, писани или публикувани за 100-годишнината от рождението на Димитър Талев (1898–1966). За първи път жизненият и творчески портрет на писателя са представени цялостно – без забрани и премълчавания.

Библиотека „Българска сбирка“.

КОЛЕВА, Дора. Лириката на 60-те години. Велико Търново, „Faber“, 1998. 376 с. ISBN 954-9541-23-1.

Подзаглавие. “Стилови тенденции и многообразие“.

Обхваща творчеството на поетите. Л. Левчев, Хр. Фотев, Ст. Цанев, К. Павлов, П.Алипов, А. Германов и П. Караангов.

ЛИКОВА, Розалия. Поезия на 50-те и 60-те години.

С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1998. 544 с. ISBN 954-07-1140-1.

Разглеждайки творчеството на едни от най-изтъкнатите поети на 50-те и 60-те години, авторката прави опит да съчетае история и критика като нов подход в съвременното литературознание.

МЕДИЕВИСТИКА и културна антропология. С., „Мнемозина“, 1998. 526 с. ISBN 954-8829-10-X.

Съст. Анисава Милтенова и Аделина Ангушева-Тиханова.

Статиите в сборника обхващат различни области на литературната история, лингвистиката, изкуствознанието и културната антропология. Книгата е посветена на 40-годишната творческа дейност на проф. Донка Петканова. Публикувани са редица неизвестни и малкоизвестни паметници на средновековната българска литература.

МУТАФОВ, Енчо. Бъди невероятен. Книга за Радичков.

С., „Свободно поетическо общество“, 1998. 212 с. ISBN 954-411-050-Х.

Монография за феномена на съвременната българска литература – Йордан Радичков.

ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ и неговата „История славянобългарска“.

С., НБ „Св.Св. Кирил и Методий“, 1998. 72 с. ISBN 954-523-039-8.

Каталог на изложбата „Паисий Хилендарски и неговата „История славянобългарска“ (май 1998 г.), на която са показани едни от най-важните и интересни преписи на „Историята“.

ПЕЛЕВА, Инна. Ботев. Тялото на национализма. С., „Кралица Маб“, 1998.

325 с. ISBN 954-533-023-6.

Идеи за българската нация, залегнали в творчеството на Христо Ботев.

РАДЕВ, Иван. Ботевото творчество. Велико Търново, „Слово“, 1998. 368 с.

ISBN 954-439-533-4.

Трето допълнено издание.

Изследване на творчеството на гениалния български поет, предназначено и за по-широк кръг читатели.

РАДЕВ, Иван. От Паисий до Йовков. Велико Търново, „Слово“, 1998.

304 с. ISBN 954-439-542-3.

Анализи на литературни творби.

РАКЪОВСКИ, Цветан. П.К. Яворов и българските поетически силуети.

С., „Санра Бук Тръст“, 1998. 174 с. ISBN 954-662-019-Х.

Книгата е посветена на 120-годишнината от рождението на П. К. Яворов.

РУСЕВА, Виолета. Мистичният Йовков. Велико Търново, „АБАГАР“,

1998. 182 с. ISBN 954-427-292-5

Изследване за един от образите на писателя-класик Йордан Йовков, предложен от културно-историческия контекст на времето му.

СИМОВА, Живка. Обичана и отричана. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1998.

162 с. ISBN 954-07-1186-Х.

Книга за Евгения Марс, талантиливата писателка и интелектуалка, приятелката и вдъхновителката на Иван Вазов, една от създателките на Клуба на българските писателки.

ТРЕНДАФИЛОВ, Христо. Христоматия по стара българска литература. Пловдив, „Хр. Г. Данов“, 1998. 482 с. ISBN 954-442-068-1.

Обхваща VII–XII век, в който влизат разделите: Първобългарска епоха (от създаването на славянобългарската държава, до нейната християнизация); Кирило-Методиева епоха; Симеонова епоха; Следсимеонова епоха и Епоха на византийско владичество.

ХИЛЕНДАРСКАТА кондика от XVIII век.

С., НБ „Св. Св. Кирил и Методий“, 1998. 417 с. ISBN 954-523-038-X.

Съвместно издание на Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ в София и на Народната библиотека в Сърбия, Белград, което има за цел да предостави целия важен исторически материал на Хилендарската кондика на вниманието на различни изследователи, които работят в областта на историята, книжнината, икономиката, социологията, църковната история и историческата география. То се състои от следните основни части: наборен текст на целия ръкопис, анотации на отделните записи на новобългарски език, фототипен възпроизвод на паметника и три вида показалци.

ЧОБЕК и време. С., НБ „Св. Св. Кирил и Методий“, 1997. 400 с. ISBN 954-523-034-7.

Сборник с научни изследвания на известни български литературни критици, посветен на Сабина Беляева (1943–1993) – литературно-изследовател с оригинални творчески прозрения.

1999

ОБЩ ОТДЕЛ / GENERAL

АНГЕЛОВ, Веселин. Хроника на едно национално предателство. Благоевград, УИ „Неофит Рилски“, 1999. 302 с. ISBN 954-680-103-8.
Разглежда се въпросът за денационализаторската комунистическа политика в Пиринска Македония през 1944-1956 г. Използван е автентичен документален материал.

БАЛКАНЪТ и морето. Послания към времена и поколения. Благоевград, „Международен университетски семинар за балканистични проучвания и специализации“, 1999. 364 с. ISBN 954-607-202-8.
Колектив с ръководител проф. Илия Конев издава този сборник с доклади от български и чужди автори от Международния университетски семинар по българистика на същата тема (февруари 1998, Петрич).

БЪЛГАРИЯ 1998: ценности и обществено мнение. С., „ГорексПрес“, 1999. 124 с. ISBN 954-616-036-9.
Сборникът съдържа докладите от проведения през ноември 1998 г. семинар, организиран от Института за политически и правни изследвания и Фондация „Фридрих Еберт“. Разглеждат се промените в ценностите на българите в периода след 1989 г.

***ВОЕННА доктрина на Република България.**
С., „Св. Георги Победоносец“, 1999. 17 с.
Приета с решение на Народното събрание от 8 април 1999 г.

ГАЛЧЕВ, Илия. Българската болница „Евлоги Георгиев“ в Цариград (1895–1925). С., „ГорексПрес“, 1999. 198 с. ISBN 954-616-039-3.
Изследва се историята на българската болница в Цариград, изградена и поддържана със средствата на стотици родолюбиви българи, и се обосновава справедливото искане за възстановяване статута на българския имот.

ГРАДИТЕЛИ на Националната библиотека. С., НБ „Св. Св. Кирил и Методий“, 1999. 200 с. ISBN 954-523-046-0.

Подзаглавие „Из спомени на културни дейци“ – 120 години НБКМ. Представени са спомени за дейци на науката и културата с национално значение, които са допринесли за изграждането и развитието на Народната библиотека.

ГРУЕВ, Даме. Спомени. Кореспонденция. С., ИК „Парнас 96“, 1999. 320 с. ISBN 954-9766-10-1.

Спомени на ръководителя на ВМРО – Даме Груев (1871–1906) – един от най-достойните продължители на делото на Васил Левски. Библиотека „Памет“.

КАСАБОВ, Иван и Красимир Симеонов. Универсален енциклопедичен речник. Т. 1. А–Л. С., ИК „Свидас“, 1999. 544 с. ISBN 954-90446-1-0.

Първо по рода си издание, което ще се състои от два тома и е създадено въз основа на опита и най-добрите образци на българското, европейското и световното речниково и енциклопедично дело. Статиите на заглавията са съставени по енциклопедични области.

КИРАДЖИЕВ, Св. Енциклопедичен географски речник на България. С., „Петър Берон“, 1999. 464 с. ISBN 954-402-041-1.

Речникът е подготвен според новото административно деление на страната и съдържа 5000 статии.

МИХАЙЛОВСКИ, Стоян. Политически и философско-религиозни размишления. С., „Кама“, 1999. 320 с. ISBN 954-90112-6-7.

През целия си живот Стоян Михайловски (1856–1927) отстоява ролята на морала, традициите и родолюбието. За него обществената и политическа стабилност са предпоставка за вътрешно духовно усъвършенстване. Увод, съставителство и бележки на Иван Богданов.

ПАНТЕВ, Андрей и Борислав Гаврилов. 100-те най-влиятелни чужденци в българската история.

С., „Репортер“, 1999. 360 с. ISBN 954-8102-35-8.

Критерият, по който са избрани 100-те чужденци, е въздействието, участието, прякото присъствие и влияние на съответната личност върху българската история.

ПЕТЪР БЕРОН (д-р). По материали от архива на д-р Васил Бакърджиев. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 483 с. ISBN 954-07-0875-3.

Изследва се жизнения път и личността на д-р Петър Берон (1791–1871), като са очертани основните периоди на неговия живот и са представени автентични материали за този родолюбец-просветител, лекар и учен натурфилософ.

Библиотека „Архив“.

РАДЕВ, Иван. Моят Стефан Стамболов. Велико Търново, „ПИК“, 1999. 206 с. ISBN 954-736-0116.

Книгата е посветена на 145-та годишнина от рождението на Стефан Стамболов и разкрива мястото му в живота и литературата на България.

РЕЛИГИЯ и църква в България. С., „Гутенберг“, 1999. 442 с. ISBN 954-9943-06-2.

Подзаглавие „Социални и културни измерения в православие и неговата специфика в българските земи“.

Материали от научна конференция състояла се от 27 до 29 ноември 1997 г. под патронажа на Института по история и СУ „Климент Охридски“. В докладите намират място църковно-исторически, културно-религиозни, етничко-социални, правно-канонически, хуманитарно-етични и професионални проблеми на православие, а така също и проблеми на изобразителното изкуство, архитектура и иконография.

СЕМОВ, Марко. Добродетелите на българина. С., „Тангра ТанНакРа“, 1999. 296 с. ISBN 954-9717-12-7.

Подзаглавие „Какви ще влезем в новото хилядолетие“.

Изявеният продължител на народоведческото дело на Иван Хаджийски, вярва, че ние, българите, сме народ, доказал правото си да създава и твори и новата човешка цивилизация.

Библиотека „Българска вечност“.

ТАШЕВ, Ташо. Министрите на България 1879–1999.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и Изд. „Св. Георги Победоносец“, 1999. 680 с. ISBN 954-430-603-Х.

Енциклопедичен справочник, съдържащ 589 библиографични данни за министри и председатели на комитети (с ранг на министър), подредени азбучно по фамилните имена.

ТОДОРОВА, Мария. Балкани. Балканизъм. С., Фондация „Българска наука и култура“, 1999. 590 с. ISBN 954-90134-9-9.

Книгата е отпечатана през 1996 г. първоначално на английски език и е адресирана преди всичко към западната аудитория.

ЦАНКОВ, Александър. България в бурно време. С., „Прозорец“, 1999. 333 с. ISBN 954-733-070-5.

Спомени. Авторът ни запознава с теоретико-философските аспекти в политическата дейност на Александър Цанков. Книгата съдържа едно голямо документално богатство – свидетелства за съдбоносни за България събития.

ЦОНЕВ, Киряк. Българо-арабските отношения. Т. 1. С., „Парадигма“, 1999. 367 с. ISBN 954-9536-09-2.

Факти и анализи на българо-арабските отношения от древността и Средновековието до наши дни.

ЧАВДАРОВА, Мария. Балкански страни. Политика, икономика, международни връзки. С., „Парадигма“, 1999. 127 с. ISBN 954-9536-17-3.

Разкриват се основни характерни черти на държавното устройство, политиката, икономиката и международните връзки на балканските страни в края на ХХ век, като изводите за България се базират на сравненията с нейните съседи.

ИСТОРИЯ / HISTORY

АЛАДЖОВ, Живко. Паметници на прабългарското езичество.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и УИ „Св. Климент Охридски“, 1999. 72 с. ISBN 954-430-646-3.

Разглеждат се езическите вярвания и представи на прабългарите, отразени в материалните носители – археологическите паметници.

АНГЕЛОВ, Петър. България и българите в представите на византийците. С., „Лик“, 1999. 285 с. ISBN 954-607-223-0.

Обхващайки периода VII–XIV век от историята на България, в труда се изследва „българския образ“ в представите на византийците – как те възприемат и оценяват земята, обитавана от българите; физическия им облик и тяхното облекло; неповторимо „българското“ в тяхната душевност и поведение; образа на българския владетел във византийската книжнина.

АНДРЕЕВ, Йордан, Иван Лазарев, Пламен Павлов. Кой кой е в средновековна България?

С., ИК „Петър Берон“, 1999. 416 с. ISBN 954-402-047-0.

Справочник, съдържащ 824 имена, разположени в хронологичната рамка на VII–XIV в. Персоналиите съдържат съществени данни и личностна характеристика.

АТАНАСОВ, Георги. Инсигниите на средновековните български владетели. С., „ЕА-АД“, 1999. 291 с. ISBN 954-450-110-X.

Корони. Скиптри. Сфери. Оръжия. Костюми. Накити.

Посветена на владетелските инсигнии на наши ханове, царе, царици, сановници и принцеси. Специално е акцентирано върху патрицианските и кесарските християнски вероизповедания на първите ни ханове от рода Дуло и на не по-малко внушителните постиженията на царете Симеон Велики, Иван Асен II и техните наследници.

АТЕНТАТЪТ в храма „Св. Неделя“. С., „Македония-прес“, 1999. 148 с. ISBN 954-88-23-28.

Фототипно издание. Съдържа разпитите на подсъдимите и свидетелите за атентата в „Света Неделя“ (април 1925 г.).

БКП, Коминтернът и македонският въпрос (1917–1946).

С., Главно управление на архивите–

Т. 1. - 1998. 688 с. ISBN 954-9800-04-0.

Т. 2. - 1999. 1370 с. ISBN 954-9800-05-9.

Документите, включени в двата тома, обхващат времето от Октомврийската революция (1917 г.) до X пленум на БРП(к) (1946 г.) и показват идейния и практически път на БКП от пролетарския интернационализъм до националния нихилизъм. Основната част от документите се публикуват за първи път.

Поредица „Архивите говорят“.

БЪЛГАРСКАТА бойна слава. С., „Балкани“, 1999. 384 с. ISBN 954-8353-21-0.

В синтезиран вид са представени събитията и личностите от историята на българската войска от времето на хан Аспарух до 1945 г.

ВАСИЛЕВА, Бойка. Българската политическа емиграция след Втората световна война. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 190 с. ISBN 954-07-1036-7.

Изследва се политическата алтернатива на българското общество, развиваща се в емиграция след Втората световна война. Използвани са доскоро засекретени български материали, както и чужди източници.

ГЕОРГИЕВА, Цветана. Пространство и пространства на българите. XV–XVII век. С., „Лик“, 1999. 343 с. ISBN 954-607-240-0.

Представена е историята на българите в ранните векове на османското владичество както на хората и на малките групи, в които се организират, така и като история на обществото.

Резюме на английски език.

ГЕЧЕВ, Минко. Мисъл за отечеството. С., „Христо Ботев“, 1999. 300 с. ISBN 954-445-625-2.

Есеистичен труд, посветен на историята и на съдбата, бъднината и надеждата на българския народ през епохата на Средновековието и Възраждането до наши дни.

ГРАНИЦАТА в историята. С., Кооперация „ИФ-94“ и „Лик“, 1999. 206 с. ISBN 954-607-237-0.

Сборникът обобщава резултатите от научната конференция „Границата в историята“ (юни 1994, Кюстендил). Авторите са подхождали към темата за историческото и философското възприемане на понятието „граница“ през призмата на своите специфични научни интереси (в тематичен, хронологичен и регионален план).

Поредица „Исторически студии“.

ДАСКАЛОВ, Дончо. Политическите убийства в новата история на България. С., ИК „Петър Берон“, 1999. 272 с. ISBN 954-402-042-х.

От времето на управлението на Стефан Стамболов чак до края на тоталитарния режим се извършват много убийства, атентати, съдебни процеси, цветът на нацията е безсмислено посечен, унищожаван, изгубван за гравивни дела – това са въпросите, на които е посветено изследването.

ЗАХАРИЕВА, Лила. Мегалитни архитектурни паметници в България и в други страни. С., „Агато“, 1999. 78 с. ISBN 954-8761-38-61.

Разглежда се един неизяснен дял от историята на древните култури – мегалитните археологически паметници.

Резюме на английски език.

ИРЕЧЕК, Константин. История на българите. С., „Корени“, 1999. 618 с. ISBN 954-90433-1-2.

Книгата е отпечатана на чешки и немски език през 1876 г. от чешкия учен К. Иречек. Настоящото издание е посветено на 100-годишнината от издаването му на български език.

ИСТОРИЯ на България. Т. 8. България 1903–1918. Културно развитие 1878–1918. С., „Гал-Ико“, 1999. 555 с. ISBN 954-8010-85-2.

Том осми обхваща първите десетилетия след Освобождението. Луксозно издание, богато илюстрирано – цветни илюстрации.

ИСТОРИЯ на България. В 3 тома. С., ИК „АНУБИС“ –

Т. 1. История на Средновековна България VII–XIV. 1999. 570 с. ISBN 954-426-204-0. Автори чл.кор. Васил Гюзелев и проф. Иван Божилов. *Първи том обхваща периода от края на Античността до края на Българското средновековие.*

Т. 2. История на България XV–XIX. 1999. 650 с. ISBN 954-426-205-9. Автори проф. Цветана Георгиева и проф. Николай Генчев.

Трети том обхваща периода от началото на XVв. до края на XIXв., когато след първите векове на османското владичество, се разгръща буйният поток на Българското възраждане.

Т. 3. История на нова България 1878–1944. 1999. 700 с. ISBN 954-426-206-7. Автори проф. Елена Стателова и ст.н.с. I ст. Стойчо Грънчаров.

Трети том е посветен на новата българска история. Съдържа анализ на събитията от края на XIXв. до преврата на 9.09.1944 г.

ИСТОРИЯ и митове. С., Кооперация „ИФ-94“ (Исторически факултет – СУ), 1999. 223 с. ISBN 954-607-209-5.

Сборник научни студии, посветени на вечното съжителство и противоборство между историческата правда и митовете. Поредица „Исторически студии“.

КАМБУРОВ, Генчо. Фаталната илюзия. С., „Христо Ботев“, 1999. 255 с. ISBN 954-445-618-X.

Разглеждат се военнополитическите противоречия и конфликти между България и централните европейски сили в Първата световна война 1914–1918 г.

КЕСЯКОВА, Елена. Филипопол през римската епоха. С., „Агато“, 1999. 124 с. ISBN 954-8761-34-3.

На базата на най-новите терени археологически проучвания се разглежда развитието на римския и късноантичния град Филипопол. Представени са разкритите монументални обществени, култови и жилищни сгради, голяма част от тях с великолепни мозаични подове, внушителни инженерни и фортификационни съоръжения. Новите проучвания

коригират някои схващания и хипотези, поставят на преоценка досегашни виждания, поглъват много празноти в многообразната история на Пловдив.

КИШКИЛОВА, Паша. Балканските войни по страниците на българския печат 1912–1913. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 250 с. ISBN 954-430-552-1.

В сборника са представени военни, дипломатически и политически проблеми на Първата и Втората балканска (Междусъюзническата) война от 1912–1913 г. и най-значимото от тях като факти, причини и следствия.

Резюме на английски език.

КОСЕВ, Константин и Стефан Дойнов. Възкресението на България през 1878 г. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 410 с. ISBN 954-07-1220-3.

Изследва се национално-освободителното движение в България през 60-те и 70-те години на XIX в., Руско-турската война от 1877/78 г. и балканската политика на Великите сили след войната. Публикувани са много документални материали.

КУМАНОВ, Милен и Таня Николова. Политически партии, организации и движения в България и техните лидери 1879–1999. С., „Ариадна“, 1999. 272 с. ISBN 954-9660-16-8.

Справочникът съдържа информация за политически партии, организации и движения в България, съществували от Освобождението до наши дни, както и кратки биографични справки за 92 политически личности, лидери и дейци на тези формации, оставили трайна диря в обществено-политическия живот на страната. Предназначена е за широка читателска публика.

***МАНОВ, Методи. Проблеми на монетосеченето в Тракия. 281–218 г. пр.Хр.** С., „Агато“, 1999. 77 с. ISBN 954-8761-47-5.

Книгата разкрива неизследвани страни от най-стария период в производството на монети на Балканите.

МАНЧЕВ, Кръстьо. История на балканските народи (XIX–XX в.). С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 340 с. ISBN 954-430-592-0.

Представя историята на балканските народи в следосманския период, т.е. от учредяването на балканските национални държави насам. Разкрити са събитията и процесите в сравнителноисторически и съпоставителен план.

МАНЧЕВ, Кръстьо. Националният въпрос на Балканите.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 364 с. ISBN 954-430-624-2.

Излагайки проблемите, свързани с възникналия национален въпрос на Балканите, който никога не е бил абстрактен, а пряко свързан с държавнополитическата практика, с границите и с отношенията на балканските държави не само помежду им, но и с останалите страни с т.нар. велики сили, авторът се опитва да докаже, че изходът е в създаването на демократично общество и неговите принципи.

МЕТОДИЕВ, Веселин. Министерският съвет в България. Началото 1879–1886. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 253 с. ISBN 954-07-1355-2.

Научно изследване за историята на модерните държавни институции в България в края на XIX в.

МИЛЕВА, М. Аспекти на универсализма в Българското възрождане.

С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 170 с. ISBN 954-07-1192-4.

Изследване, предназначено за широк кръг читатели и базирано върху историко-филологическите списания от епохата.

Резюме на английски език.

МИТЕВ, Йоно. История на Априлското въстание 1876. Т. 3.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 464 с. ISBN 954-430-611-0.

Разгледани са няколко основни проблема относно последиците от епопеята април-май 1876 г. – преследването, теглилата и съденето на въстаниците, анкети за жестокостите, акции в чужбина за защита на българите, великите дела на защитниците и новите въстаннически опити на българските чети.

***МИТЕВ, Йордан и Филип Узунов. Съвременна история на модерния свят. Ч. 2. Велико Търново, „АБАГАР“, 1999. 160 с.**

Разглежда се периодът от 1945 до средата на 70-те години. Представени са някои от основните черти на съвременния свят – неговата геополитическа дуплановост, неокорпоративната и технологическа модернизация на Запада, възхода и очертаващия се упадък на комунистическия блок, национално-възродителните движения.

МУТАФЧИЕВ, Петър. Изток и Запад в Европейското Средновековие.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 374 с. ISBN 954-430-563-7.

Подбрани са трудове, които най-добре очертават разностранните научни интереси на проф. П. Мутафчиев, като „Владетелите на Просек“, „Мнимото преселение на селджушки турци в Добруджа през XIII в.“ и др.

МУТАФЧИЕВ, Петър. Книга за българите. С., „Болкан Пъблишинг Къмпани“, 1999. 240 с. ISBN 954-9517-16-0.

Трето пълно издание.

Първи опит в българската историография за цялостна философия на българската история.

Библиотека „Минало“.

МУТАФЧИЕВА, Вера. Книга за Софроний. С., „Болкан Пъблишинг Къмпани“, 1999. 240 с. ISBN 954-9517-17-9.

Включено е и „Житие и страдания на грешния Софроний“. Според авторката това е по-скоро биография не на Софроний, а на неговата единствена творба.

Библиотека „Минало“.

МУТАФЧИЕВА, Вера. Османска социално-икономическа история.

С., „Петър Берон“, 1999. 448 с. ISBN 954-402-0403.

Изследват се проблемите на социално-икономическата история на Османската империя. Включената монография „Аграрните отношения...“ е част от учебната програма както в български, така и в чужди университети.

НИКОЛОВ, Йордан. История на средновековния свят. Късно средновековие. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 740 с. ISBN 954-430-559-9.

Проследява се разцвета на късносредновековната цивилизация в Европа, Азия и Америка и залеза на средновековния свят. Разглежда се не само политиката, историята, но и демографските процеси, етническото развитие и религията на средновековното общество.

НИКОЛОВА, Видка. Поради тракийския орфизъм. С., „Тилиа“ и АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 184 с. ISBN 954-717-100-3.

Три опита в историята на идеите – върху „Вградена невеста“, „Тайната книга на богомилите“ и „През живота към смъртта“ – които отразяват научните търсения на авторката в българската култура – според нея от тракоорфическите ѝ корени до поетическите реалности на XIX–XX век.

Резюме на английски и френски език.

ОБЩОТО и специфичното в балканските народи до края на XIX век.

С., Секция „История“ при Съюза на учените в България и др.,

„Гутенберг“, 1999. 330 с. ISBN 954-9943-01-1.

Сборник в чест на 70-годишнината на проф. Василка Тъпкова-Заимова,

съдържа научни студии на български и чужди учени-медиевисти – нейни колеги и ученици. Студиите съдържат неизследвани проблеми и материали от културната и политическата история на Средновековието.

Част от материалите са на френски, английски, руски и немски език.

ПАВЛОВСКА, Цветана. Вярвам в Републиката... С., „ГорексПрес“, 1999. 150 с. ISBN 954-616-041-5.

Разглеждат се новите възрожденски идеи за република в епохата на Българското възраждане, отразени в революционно-демократическата идеология на Л. Каравелов, В. Левски и Хр. Ботев.

Резюмета на английски, френски, руски и испански език.

ПАНТЕВ, Андрей и Румен Генов. Уилям Гладстон и българите.

Политика на праведна страст.

С., „Тангра ТанНакРа“, 1999. 200 с. ISBN 954-9717-089.

Книга за У. Ю. Гладстон – един от колосите на английската политика през XIX в., издигнал глас в защита на поробена България.

Библиотека „Българска вечност“.

ПОПОВ, Димитър. Тракология. С., „Лик“, 1999. 400 с. ISBN 954-607-224-9.

Проследява се социално-икономическото, държавно-политическото и културно-идеологическото развитие на древна Тракия и траките – основните моменти от историческия живот на тяхното общество и на неговите взаимодействия със съседните етнокултурни общности.

РАДКОВА, Румяна. Храм-паметник „Св. Александър Невски“.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 138 с. ISBN 954-430-594-7.

Проследява се историята на организацията, строителството и украсата на храм-паметника „Св. Александър Невски“ – един от уникалните художествени паметници на българската култура. Представени са черно-бели и цветни илюстрации.

Резюме на руски и английски език.

РАДУШЕВ, Ангел и Господин Жеков. КАТАЛОГ на българските средновековни монети. X–XV век. С., „Агато“, 1999. 251 с. ISBN 954-8761-45-9.

Книгата е съставена въз основа на нумизматичния материал от най-голямата и най-пълната частна колекция от средновековни български монети.

РУСЕВ, Иван. Сие да се знае... Велико Търново, „Faber“, 1999. 232 с. ISBN 954-9541-37-1.

На базата на новооткрити материали от храмовете в Котленския край е направен опит за обзорен анализ на приписките в богослужебната литература и на църковните текстове като извори за изучаването на българската възрожденска история. Предназначена е както за специалисти-историци и литератори, така и за по-широка читателска аудитория.

СИМЕОНОВА, Гатя. Загадките около етническия произход на солунските братя или на кое племе собствено принадлежат светците Кирил и Методий. С., „Тангра ТанНакРа“, 1999. 142 с. ISBN 954-9717-11-9. *Разглежда се въпросът за етническия произход на солунските братя Кирил и Методий.*
Библиотека „Българска вечност“.

СПАСОВ, Людмил. Врангеловата армия в България 1919–1923. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 244 с. ISBN 954-07-0998-9. *Изследва се темата за отношенията между официалната българска власт и Врангеловата армия, като широко са използвани български и чужди документи, спомени, периодични издания и научни изследвания.*

СРЕДНОВЕКОВНИТЕ Балкани. Политика, религия, култура. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 240 с. ISBN 954-430-606-4. *Сборник с доклади от научна конференция (юни 1998 г. София) с международно участие на тема „Балканите – кръстопът на политически, културни, етнически и религиозни отношения през Средновековието“.* *Изданието е предназначено не само за специалисти, но и за по-широка аудитория, интересуваща се от историята на Югоизточна Европа.*
Резюме на английски език.

СТЕПАНОВ, Цветелин. Власт и авторитет в ранносредновековна България (VII - средата на IX в.). С., „Агато“, 1999. 210 с. ISBN 954-8761-43-2. *Първи опит за цялостна реконструкция на характера и съдържанието на българската политическа идеология в периода до покръстването. Разглежда се устройството на държавата до средата на IX в., както и отделните длъжности и служби, титуларната практика, социалната структура и т.н. Направен е и опит да се очертаят основните параметри на т.нар. византийски модел на държавност, който се крепи върху триадата „император–патриарх–Константинопол“.*
Резюме на английски език.
Поредица „История и култура“.

СТОЯНОВ, Иван. История на българското Възраждане.

Велико Търново, „АБАГАР“, 1999. 286 с. ISBN 954-427-387-5.

Изследвани са най-важните въпроси на Историята на Българското възраждане, като се отчита съвременното състояние на научните изследвания. Особено внимание е отделено на периодизацията и същността на Българското възраждане – на това, което го сближава и различава от Ренесанса, Просвещението и Революционния преврат в Западна Европа, на икономическите промени в българските земи, на изграждането на новата социална структура на обществото, на идейните основи на възрожденския процес и на формирането на българската нация.

СТОЯНОВИЧ, Петър. Между Дунав и Нева. С., „Лик“, 1999. 206 с.

ISBN 954-607-229-X.

Подзаглавие „Княз Фердинанд I Български в очите на австро-унгарската дипломация (1894–1898).“

Изследват се предимно дипломатически документи, съхранявани във виенските архиви, които представят австрийската гледна точка към княз Фердинанд на фона на политическия делник на страната и в контекста на българо-австроунгарските отношения.

ТАШЕВ, Ташо. Министрите на България 1879-1999. С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и „Св. Г. Победоносец“, 1999. 680 с. ISBN 954-430-630-X.

Енциклопедичен справочник, посветен на 120-та годишнина от назначаването на българското правителство (1879г.). Предназначен е и за по-голям кръг читатели, които се интересуват от новата история на България.

***ТОНЕВ, В. След Сан Стефано и Берлин 1878. С., 1999. 230 с.**

Обзор на историческата обстановка и процесите след Освобождението на България на фона на международната обстановка след Санстефанския и Берлинския договори.

ХАДЖИНИКОЛОВА, Елена. Българите в Южна Македония (70-те год. на XIX в.). С., Изд. „Наука и изкуство“, 1999. 153 с. ISBN 954-02-0250-7.

На базата на български и сръбски архивни фондове, материали от българския и чуждия печат, авторката очертава четири основни теми, поставени за първи път в историографията: образуване и дейност на Македонската дружина в Цариград; Зографският манастир в политическите борби на българите от Южна Македония; дейността на Стефан Веркович в Сяр; опит за въстание на македонските българи през 1872–1873.

1396. Никополската битка в съдбата на България, Балканите и Европа. С., „Тилиа — ООД“ и АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 188 с. ISBN 954-430-620-X.

Съст., автор и науч. ред. Васил Гюзелев.

Изследвания и извори за кръстоносния поход под предводителството на унгарския крал Сигизмунд I Люксембургски срещу турците, завършил нещастно за християнската армия със злополучната битка край Никопол.

ЦВЕТКОВ, Пламен. Колективна сигурност или неутралитет.

С., „Херон-Прес“, 1999. 180 с. ISBN 954-580-053-4.

Подзаглавие „Средните и малките държави в европейската политика – октомври 1935 – март 1938 г.“.

ЦВЕТКОВ, Пламен. Мъртвородените съюзи. С., „Херон-Прес“, 1999.

159 с. ISBN 954-580-055-0.

Подзаглавие „Средните и малките държави в европейската политика – октомври 1933 – октомври 1935 г.“.

ЦВЕТКОВ, Пламен. Под натиска на Хитлер и Сталин. С., „Херон-Прес“,

1999. 198 с. ISBN 954-580-063-1.

Подзаглавие „Средните и малките държави в европейската политика – 1938–1939 г.“.

ЦВЕТКОВ, Пламен. Съветско-нацистката сделка. С., „Херон-Прес“, 1999.

280 с. ISBN 954-580-064-X.

Подзаглавие „Средните и малките държави в европейската политика – март – септември 1939 г.“.

ЧАНЕВА-ДЕЧЕВСКА, Нели. Раннохристиянската архитектура в България IV–VI в. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 345 с. ISBN 954-07-0885-0.

Пръв обобщаващ труд върху раннохристиянските паметници от периода на прехода от Късната античност към Ранното средновековие. В помощ на читателя са богата библиография, планове, схеми и фотографии на по-важните църковни сгради.

ЧОЛОВ, Петър. Български историци. С., АИ „Проф. Марин Дринов“,

1999. 378 с. ISBN 954-430-401-0.

Второ преработено и допълнено издание.

Биографично-библиографски справочник.

ШКОРПИЛ, Херменгилд и Карел Шкорпил. **Могили**. С., ИК „Сфера“, 1999. 178 с. ISBN 954-9803-04-X.

Тази книга, издадена в края на миналия век, е настолно четиво на българските археолози през настоящия. Тя съдържа научните изследвания на братя Шкорпил за многобройните могили по българските земи.

THEOKLIEVA-STOYCHEVA, Evtelpa. **Mediaeval Coins from Mesemvria**. Каталог. С., „Агато“, 1999. 100 с. ISBN 954-8761-53-x.

РЕЛИГИЯ / RELIGION

ТЮТЮНДЖИЕВ, Иван. **Търновската митрополия през XVII и първата половина на XVIII век**. Велико Търново, „Слово“, 1999. 130 с. ISBN 954-439-578-4.

Изследването е направено по документи от архива на метоха „Божия гроб“ на Ерусалимската патриаршия в Цариград, представени в гръцкия оригинал и пълен превод на съвременен български език.

ЕТНОГРАФИЯ И ФОЛКЛОР / ETHNOGRAPHY AND FOLKLORE

АНГЕЛОВ, Валентин. **Мит и фолклор**. С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и „Тилиа“, 1999. 236 с. ISBN 954-430-619-6.

Разглежда се онази гранична зона от традиционната народна (фолклорна) култура, в която изобразително изкуство и патриархален бит взаимно се преливат и пораждаат симбиозни художествени явления. Представени са черно-бели илюстрации.

Резюме на английски език.

БЪЛГАРСКА народна медицина. С., ИК „Петър Берон“, 1999. 650 с. ISBN 954-402-048-9.

Енциклопедията представя в систематизиран вид в 1096 статии огромния масив от разпръснати данни за народомедицинския опит. Изградена е въз основа на идеята за обредния характер на традиционно-медицинската дейност в нейната цялост: обредни лица, обредни действия, обредни предмети, обредно слово, обредно време и пространство.

В ТЪРСЕНЕ на себе си зад тъгля на XXI век. С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и Фондация „Мадара—България“, 1999. 212 с. ISBN 954-430-610-2.
Доклади, изнесени на международната интердисциплинарна конференция

„В търсене на себе си зад ъгъла на XXI век“, организирана от фондация за международен диалог „Мадара –България“, съвместно с Института за фолклор на БАН, под патронажа на Министерството на образованието и науката.

ВЪЛЧИНОВА, Галина. „Знеполски похвали“. Локална религия и идентичност в Западна България.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 180 с. ISBN 954-430-644-7.

Предлага се едно изследване по историческа антропология, което тръгва от теренно етнографско проучване в Трън и Трънския край и се опира на разнообразни писмени извори, по които може да се възстанови – и да се установи спецификата – на религиозния живот.

ГАВРИЛОВА, Райна. Колелото на живота. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 450 с. ISBN 954-07-0486-3.

Подзаглавие „Всекидневието на българския възрожденски град“. Научно изследване, което рисува пъстрата картина на българските нрави през Възраждането.

ГЕОРГИЕВА, Румяна и др. Етнология на траките.

С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 246 с. ISBN 954-07-1137-1.

Оригинално научно изследване на различни елементи от тракийския бит, разработено на основата на исторически, археологически, палеоботанически и палеозоологически източници и наблюдения.

Резюме на статиите на английски език.

ДИМИТРОВ, Страшимир и Кръстьо Манчев. История на балканските народи. С., „Парадигма“ и Велико Търново, „АБАГАР“ –

Т. 1. XV–XIX. 1999. 432 с. ISBN 954-9536-08-1.

Т. 2. 1878–1918. 1999. 312 с. ISBN 954-9536-19-X.

Панорама на балканската политическа, етническа и културна история.

ИЗВОРИ за българската етнография. Т. 2. Из българския следосвобожденски печат (1878–1900). С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 450 с. ISBN 954-430-490-8.

Подзаглавие „Из българския следосвобожденски печат 1878-1900“. Тематичната структура на сборника е свързана с появата на нови явления в народната култура, породени от изменилите се социално-икономически условия през първите години след Освобождението. Документалните материали имат висока научна стойност и са придружени от коментарни бележки, показалци и речник на диалектните, остарели и чужди думи.

ИЗВОРИ за българската етнография. Т. 3.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 438 с. ISBN 954-8187-361.

Подзаглавие „Етнография на Македония“.

Архивни материали за бита и етнокултурната характеристика на македонските българи.

КРЪСТЕВА-БЛАГОЕВА, Евгения. Личното име в българската традиция.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 164 с. ISBN 954-430-574-2.

Изследва се многообразието от вярвания и породените от тях обредни практики, свързани с името и именуването в българската традиция. Името и неговата употреба са разгледани и в аспекта на социалната практика.

ЛОВЕШКИЯ КРАЙ. Материална и духовна култура.

С, АИ „Проф. Марин Дринов“ и ЕИМ/БАН, 1999. 436 с. ISBN 954-430-583-1.

Изяснява се обекта и предмета, методиката на етнографското изследване, мястото и връзката на тази наука сред останалите обществени науки, етнографските понятия.

НЕНОВ, Николай. Българската хайдушка епика.

С., „Род“, 1999. 155 с. ISBN 954-476-017-2.

Подзаглавие „Потекло и развитие“.

Изследване на българските хайдушки песни. Прилагат се модерни теоретични подходи и се изнасят неизвестни данни.

НИКОЛОВА, Ваня. Плитка на нивата. Български обичаи при отглеждане на житните култури.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 272 с.

ISBN 954-430-489-4.

Изследвани са обичаите, определящи най-точно традиционната култура на българите като земеделска. Основната идея на изследването е тази за антропоморфното осмисляне на житната нива и процесите на зърнената вегетация в традиционния български мироглед и в обредността.

НЯГУЛОВ, Благвест. Банатските българи.

С., „Парадигма“, 1999. 365 с.

ISBN 954-9536-13-0.

Представена е историята на банатските българи през периода, когато тяхното развитие протича в границите на три държави – България, Румъния и Югославия, възприели модела на етно-националната държава, с акцент върху българите в румънски Банат.

ПАЛЕШУТСКИ, Костадин. Македонското освободително движение (1924–1934). С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и „Хелиос“-Пловдив 1999. 399 с. ISBN 954-430-540-8.

Изследвана е дейността на ВМРО, на ВМРО (обединена) и т.нар. „прогресивно левално македонско движение“, появило се в края на 20-те години. Потърсена е връзката между обстановката във всяка от отделните части на Македония и задачите на освободителното движение.

ПЕНЧЕВ, Владимир и Анатоли Анчев. Михаил Арнаудов – една научна командировка в Македония. С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 345 с. ISBN 954-430– 618-8.

Системни проучвания на авторите и върху народоведската дейност на видния български учен проф. Михаил Арнаудов. Изключително ценен е представеният богат, неизвестен досега и автентичен теренен материал. Резюме на английски език.

РАДОЙНОВА, Диана. Феномените на Странджа. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 150 с. ISBN 954-07-1357-9.

Пръв опит в нашата етнология да се представят от твърде новаторска и неорднерна позиция уникалните нестинарски обреди, характерни само за тази българска етнозона. Цветни илюстрации.

***РОШКОВСКА, А. Българското в мюсюлманските култови паметници по нашите земи.** С., Изд. „Диос“, 1999. 150 с.

Първо по рода си проучване на мюсюлманските култови паметници.

ТЕОДОРОВ, Евг. Древнотракийско наследство в българския фолклор. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 300 с. ISBN 954-430-498-3.

Изследва се процеса на проникване на древнотракийската митология в българския фолклор и как тя е оставила отпечатък в нашите народни пролетни обичаи и обреди. Това дава правото на автора да допусне, че българите са наследници на една от най-древните човешки култури. Второ фототипно издание.

ФОЛКЛОРЕН еротикон. Т. 7. С., ИИК „РОД“, 1999. 112 с. ISBN 954-476-015-6.

Подзаглавие: „Гласни и смешни приказки от Прилепско“. (Събрал Марко Цепенков).

Ново издание на фолклорните материали, събирани от Марко Цепенков.

ФОЛКЛОРНОТО родство. С., ИИК „РОД“, 1999. 88 с. ISBN 954-476-018-0.
Съст. Росен Малчев, Константин Рангочев, Николай Ненов.
Сборникът съдържа тезиси и пълни текстове на доклади, изнесени на Петите есенни четения на Асоциацията за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл“ на тема „Фолклорни парадигми на родството“

ЕЗИКОЗНАНИЕ / LINGUISTICS

АКТУАЛНИ проблеми на българското словообразуване.
 С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и УИ „Св. Климент Охридски“, 1999. 320 с.
 ISBN 954-430-634-X.
Научни статии и съобщения, третиращи съществени актуални проблеми на българското книжовно, диалектно и историческо словообразуване. Някои от материалите са посветени на съпоставителното изследване на словообразуването в славянските езици.

БАРБОЛОВА, Зоя. Имена за съдове в българските диалекти.
 С., „ЕТО“, 1999. 270 с. ISBN 954-9859-06-1.
Първата част на този научен труд съдържа словообразователна характеристика – теоретични постановки, класификация на имената за съдове (афиксални и безсуфиксни формации) и конкуренция на наставките при имената за съдове. Втората част включва всички регистрирани имена от разглежданата лексико-семантична група под формата на речник.

ВИДЕНОВ, Михаил. Езикът и общественото мнение.
 С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 202 с. ISBN 954-430-607-2.
Разглежда се сложната корелация между обществото и езика, като върху общоприетата идея за социалната обусловеност на езиковите процеси авторът надстройва своята научна теза за функцията на общественото мнение.

ГЕОРГИЕВ, Станьо. Морфология на българския книжовен език.
 Велико Търново, „АБАГАР“, 1999. 400 с. ISBN 954-427-019-1.
Изследвани са морфологичната система и строеж на нашия книжовен език и се очертават перспективите на българската морфологична наука. Описват се морфологичните особености, частите на речта, граматическите категории и тяхната употреба.

ИВАНОВА-МИРЧЕВА, Дора и Иван Харалампиев. История на българския език.

Велико Търново, „Faber“, 1999. 384 с. ISBN 954-9541-32-0.

Проследява се разволя на езика на българската народност през периода от VI–VII в. до XVII–XVIII в., т.е. до създаването на българския национален език, като се очертават две линии на развитие на говоримия и на книжовния български език. Самостоятелно е обособен разделът „Из българската историческа лексикология“

Резюме на руски, немски и английски език.

ИЛИЕВА, Корнелия. Личните местоимения в балканските езици.

История и конфронтация. С., АИ „Проф.Марин Дринов“, 1999. 196 с.

ISBN 954-430-448-7.

В исторически и сравнителен план се разглеждат личните местоимения в балканските езици. Проучването се прави на три равнища: марфологично, семантично и синтактично. Направени са изводи за приликите и разликите между балканските езици и за тенденциите в развитието им.

ЙОСИФОВА, Рашка и Мария Илиева. Стилистика.

Велико Търново, „Faber“, 1999. 240 с. ISBN 954-9541-33-9.

Подзаглавие: „Теоретични бележки. Задачи и текстове за упражнения“. Включва проблеми, свързани с функционалните стилове на българския език (с особен акцент на книжовно-разговорната реч и на езика на художествената литература), като се определя и тяхното място в системата на националния език.

КОЕВА, Светла. Синтаксис и пунктуация. Пловдив, „Макрос 2001“, 1999.

152 с. ISBN 954-702-041-2.

Граматичните въпроси, отразени в книгата, засягат основните проблеми на българския синтаксис и пунктуация. Всяка тема се състои от теоретична част и част с упражнения върху текстове на български класици.

КРЪСТЕВ, Боримир. Учебен наръчник за българска културна реч с речник от 2500 думи.

Пловдив, „Летера“, 1999. 298 с. ISBN 954-516-242-2.

Посочени са всички по-важни отклонения от правилата на книжовния език.

ЛАЗАРОВА, М. Съвременен български език. Самоучител по правопис.

Велико Търново, „Слово“, 1999. 190 с. ISBN 954-439-573-3.

Представени са основните правописни правила, като след теоретичния

раздел има упражнения за практическото им прилагане, а в края на книгата са дадени и правилните отговори.

МЕДИИТЕ и езикът. С., „ЕТО“, 1999. 227 с. ISBN 954-9859-01-0.

Разгледани са проучванията на български и чуждестранни слависти върху езика на медиите. Публикувани са и резултатите от социологическото изследване „Общуването на българите с текстове“ (1998 г.).

МЕЧЕВ, Константин. Произход на славянобългарската писменост.

С., УИ „Св. Кл. Охридски“ и АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 535 с. ISBN 954-07-0527-4.

По данни на български, руски, византийски и латински извори. Изтъква се, че България е родина на третата класическа литература на народен език в Европа – след гръцката и римската.

МУРДАРОВ, Владко. Виенската славистика и българското езикознание. 1822–1849–1918.

Пловдив, Изд. „Пигмалион“, 1999. 414 с. ISBN 954-8336-45-6.

Монографията разглежда връзките и влиянието върху българската филологическа наука на видни австрийски слависти, които работят във Виенския университет. Открояват студиите за Вук Караджич, Бартоломей Копитар, Франц Миклошич, Ватрослав Ягич и техните ученици.

ПОПОВА, Мария и др. Въпроси на българската терминология.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 268 с. ISBN 954-430-576-9.

Изследвани са основните аспекти на такива фундаментални въпроси в терминологичната теория и практика, каквито са езиковата мотивираност на термините, лексикалното и терминологичното значение, образуването на термините.

СТОЯНОВ, Стоян. Граматика на българския книжовен език.

Велико Търново. „АБАГАР“, 1999. 600 с. ISBN 954-427-328-X.

Съдържа фонетика, писмо, правопис и морфология. В морфологията се разглеждат и някои ключови синтактични въпроси.

***ТОДОРОВА, Дафинка и Димитър Коцев. Език на моите деди. Хилядолетни писмени паметници от с. Скравена.** Под ред. на Иван Дуриданов. С., „Петекстон ООД“, 1999. 149 с.

Публикация на уникални писмени паметници от района на с. Скравена, които представляват ценен материал за историята на българския език.

**РЕЧНИЦИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК /
DICTIONARIES IN BULGARIAN LANGUAGE**

АНДРЕЙЧИН, Любомир и др. **Тълковен речник**. С., „Наука и изкуство“, 1999. 1093 с. ISBN 954-02-0156-X.

Четвърто издание.

БОНДЖОЛОВА, Валентина и Анелия Петкова. **Речник на новите думи в съвременния български език**. Велико Търново, „Слово“, 1999. 140 с. ISBN 954-439-543-1.

Речникът съдържа около 1 200 думи, значения и изрази, които се съпровождат от тълкуване, стилистична оценка, примери за тяхната употреба в текст и около 150 абревиатури, употребявани през последните шест години.

Поредица „Учебен полилексикон“.

БУРОВ, Стоян и Пенка Пехливанова. **Малък речник на чуждите думи в българския език**. Велико Търново, „Слово“, 1999. 608 с. ISBN 954-439-566-0. *Речникът включва 5 360 статии на чужди думи и изрази, на някои собствени имена и съкращения и на думи и словосъчетания, в чийто състав е налице чужд компонент. Предназначен е предимно за учащи се, но ще задоволи нуждите и на много по-широк кръг читатели.*

Поредица „Учебен полилексикон“.

БЪЛГАРСКИ ЕТИМОЛОГИЧЕН РЕЧНИК. Т. 5. Падеж—пуска.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 860 с. ISBN 954-430-315-4.

Изданието съдържа всички думи на нашия език, събрани до днес. Отделено е голямо място и на диалектната лексика, която пази много общославянски и субстантни думи.

ВЪТОВ, Върбан. **Малък синонимен речник на българския език**.

Велико Търново, „Слово“, 1999. 430 с. ISBN 954-439-558-X.

Включва в словника си почти 7 500 езикови единици, от които около 6 500 са лексеми и към 1 000 са фраземи. Предназначен е както за специалисти, така и за по-широк кръг читатели.

Поредица „Учебен полилексикон“.

ДИМИТРОВА, Милка и Ана Спасова. **Синонимен речник на съвременния български книжовен език**. С., Изд. „Наука и изкуство“, 1999. 1144 с. ISBN 954-02-0256-6.

Предлаганият синонимен речник е тълковен. Значението на всеки синоним

е разгледано и обяснено в семантичен, стилистичен и експресивен план. За целта е използван богат илюстративен материал от българската художествена литература.

КИРАДЖИЕВ, Св. Енциклопедичен географски речник на България.

С., ИК „Петър Берон“, 1999. 464 с. ISBN 954-402-041-1.

Съдържа 5 300 статии и препратки, които включват всички по-значителни географски, природогеографски, историкогеографски области и др.

МАНОЛОВА, Л. Речник на лингвистичните термини в българския език.

С., „Наука и изкуство“, 1999. 202 с. ISBN 954-02-0244-2.

Съдържа кратък очерк за българската лингвистична терминология и речник на утвърдените в нашата учебна литература около 750 лингвистични термини. Речникът има не само тълковен, но в по-голяма степен и по-общ справочен характер, което го прави ценен езиковедски справочник както за преподаватели-българисти и слависти, така и за техните студенти.

МОЧУРОВ, Атанас. Речник на римите в българския език.

С., „Pensoft“, 1999. 448 с. ISBN 954-642-062-X.

Съдържа 165 000 рими подбрани от автора – поета А. Мочуров.

РАДЕВА, Пенка и Ния Радева. Малък речник на остарели и редки думи в българския език. Велико Търново, „Слово“, 1999. 202 с. ISBN 954-439-580-6.

Съдържа около 7 500 думи и техните варианти.

Поредица „Учебен полилексикон“.

РЕЧНИК НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК. Т. 9. М.

С., „Емас“ и АИ „Марин Дринов“. 1999. 880 с. ISBN 954-879-334-2.

Следващ том от многотомния академичен речник на българския език.

СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЕН речник на съвременния български книжовен език А-Я.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 396 с. ISBN 954-430-537-8.

Първи по рода си словообразователен речник, който може да се използва както за научни, така и за учебни цели. Предназначен е за всички, които се интересуват от българското словообразуване.

ЛИТЕРАТУРОЗНАНИЕ / THEORY OF LITERATURE

АПОКРИФНО християнство. Апокрифна и гадателна книжнина на Балканите. С., НБ „Св. Св. Кирил и Методий“, 1999. 128 с.
ISBN 954-523-049-5.

Каталог на изложба, посветена на 2000 години от Рождество Христово (София, май 1999). Съдържа каталожни описания на славянските ръкописи, с включване на богата библиография за всеки конкретен ръкопис; на славянски кирилски и български старопечатни книги; на гръцки и латински старопечатни книги; преводи на по-интересни апокрифни и предсказателни текстове на новобългарски език. Писмените паметници обхващат периода от XIV до края на XIX в. Черно-бели и цветни илюстрации – общо 70 страници.

БОГДАНОВ, Иван. Тринадесет века българска литература. С., АИ „Проф. Марин Дринов“ –

Ч. 1. Стара българска литература. Литература на Възраждането 681-1978. 1999. 440 с. ISBN 954-430-396-0.

Използвайки метода на хронологическата съпоставимост, авторът проследява историко-фактологическото и идейно-тематично богатство на нашата литература в събития, дати, характеристики и произведения в процеса на многовековното ѝ развитие.

Ч. 2. Нова българска литература. 1879-1981. 1999. 631 с.
ISBN 954-430-435-5.

Автори, произведения, събития и биографични сведения за периода 1878–1918 г.

ВЕЛИКСИН, Димитър. Съчинения. С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 405 с. ISBN 954-430-461-4.

Стихотворения, статии, писма, документи. За първи път се издават съчиненията на българския възрожденски писател Димитър Великсин, живял и работил в Румъния през 60-те–70-те години на XIX в, писал на български, румънски и френски. Творчеството му е пример за приобщаването на българския писател към духовното развитие на Европа. Публикациите са на езика на оригинала.

ВЕЛКОВА-ГАЙДАРЖИЕВА, Антония. Българска литературна критика и митотворчество. Велико Търново, УИ „Св. Св. Кирил и Методий“, 1999. 190 с. ISBN 954-524-206-X.

Обект на изследване са трите големи имена в българската критика от началото на века – д-р К. Кръстев, Б. Пенев и Вл. Василев.

ВЪЗРОЖДЕНСКИЯТ текст. Прочит на литературата и културата на Българското възраждане. С., БАН – Институт за литература и ИК „Сребърен лъв“, 1999. 427 с. ISBN 954-571-131-0.

Сборник научни студии от български и чужди автори, посветен на 70-годишнината на проф. Дочо Леков. „Прочитите“ са замислени като среща на различни поколения изследователи с текста на Възраждането.

ГЕОРГИЕВ, Никола. Пропасти и мостове на междутекстовостта.

Пловдив, „Пловдивско университетско издателство“, 1999. 151 с. ISBN 954-423-065-X.

Шест научни статии, в които се изследва общото и различията в четири литературни произведения: чуждестранните – „Процесът“ на Франц Кафка и „Швейк“ на Ярослав Хашек и българските – „Бай Ганьо“ на Алеко Константинов и „Нова земя“ на Иван Вазов.

ДОНЕВ, Владимир. Фолклор и наративно моделиране в белетристиката на Любен Карвелов.

Велико Търново, „Пан-ВТ“, 1998. 192 с. ISBN 954-9507-50-5.

Изследвани са съвременните методологически подходи в интерпретацията на класическия за историческата поетика на българската литература проблем за взаимодействието между фолклор и литература.

ИВАНОВ, Славчо. За поезията на нова България.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 200 с. ISBN 954-430-623-4.

Разгледани са трансформационни процеси и явления, които са на границата между две епохи и които пораждаат промени в оценката на новобългарската поезия до началното десетилетие на ХХ в.

ИЛИЕВ, Стоян. Литературни очерци. С. АИ „Проф. Марин Дринов“ и „Алтос“ ЕООД—

Т. 1. 1999. 256 с. ISBN 954-430-657-9.

Сборник от литературни очерци, посветени на творчеството на Иван Вазов, Пенчо Славейков, Кирил Христов, Димитър Бояджиев, Пейо Яворов и Теодор Траянов.

Т. 2. 1999. 224 с. ISBN 954-430-658-7.

Сборник от литературни очерци, посветени на творчеството на Людмил Стоянов, Христо Ясенев, Трифон Кунев, Емануил Попдимитров, Димчо Дебелянов, Николай Лилиев и Гео Милев.

ИЛИЕВ, Стоян. Литературни портрети. Велико Търново, „Абагар“, 1999. 214 с. ISBN 954-427-343-3.

Портрети на български съвременни писатели, писани в течение на повече

от тридесет години. Разглежданите автори са обединени в три групи – поети, белетристи и критици.

КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКИ студии. Кн. 12.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 147 с. ISBN 0205-2253.

Съдържа изследването „Украсата на старобългарските ръкописи до края на XI в.“, който е последният научен труд на Вера Иванова-Мавродинова – първата жена археолог в България.

КИРОВА, Лилия. Югоизточноевропейски феномени. (Символизмът и критическата мисъл в литературите на балканските славяни).

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 242 с. ISBN 954-430-581-5.

Изясняват се чертите на мисловните и духовните реалности, създали базата за разцвета на художественото творчество в началото на XX в., когато балканското изкуство се издига на европейска висота. Разкрива се ролята на символизма в континуирания развой на литературата през нашия век.

КОНЕВ, Илия. Българското Възраждане и Просвещението. Т. 3.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 432 с. ISBN 954-430-578-5.

Разглеждат се въпроси, свързани с познанието на българите от XVII–XIX в. за близки и по-далечни страни. Направен е изводът, че българската култура, макар и развивала се в нетипични и усложнени обстоятелства, е равностойна с останалите европейски и неевропейски култури.

ЛЕКОВ, Дочо. Български възрожденски литературни и културни средища в чужбина. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 300 с. ISBN 954-07-1066-9.
Подзаглавие – „Проблеми, представители, прояви“.

Включва разработки на въпроси, които са по-малко проучвани или неизследвани, имащи голямо значение при създаването на топографската карта на българската възрожденска творческа интелигенция и литература.

ЛИТЕРАТУРАТА на малцинствата в България след Освобождението.

Съст. Магда Карабелова. Т. 1. С., „Карина М - Тодорова“, 1999. 256 с. ISBN 954-8260-54-9.

Настоящият сборник е резултат на проведената в Института за литература при БАН конференция на тема „Литературата на етническите групи в България от Освобождението до наши дни“. Представлява първи опит в литературознанието да се обгледат литературните приноси на етническите групи: турска, арменска,

еврейска, ромска, каракачанска и др. и да бъде потърсена спецификата в тяхното творчество.

ЛИТЕРАТУРАТА – НОВИЯТ ПОГЛЕД. С., „Тилиа“, 1999. 219 с.
ISBN 954-717-012-0.

Сборник статии и есета от известни преподаватели-българисти за творчеството на Хр. Ботев, Ив. Вазов, Хр. Смирненски, Й. Йовков, Н. Ванцаров и др. Книгата е предназначена за учащи се и преподаватели.

ЛИТЕРАТУРНИ ОЧЕРЦИ. С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и „Алтос“
ЕООД—

Т. 1. 1999. 256 с. ISBN 954-430-657-9.

Сборник от литературни очерци, посветени на творчеството на Иван Вазов, Пенчо Славейков, Кирил Христов, Димитър Бояджиев, Пейо Яворов, и Теодор Траянов.

Т. 2. 1999. 224с. ISBN 954-430-658-7.

Сборник от литературни очерци, посветени на творчеството на Людмил Стоянов, Христо Ясенев, Трифон Кунев, Емануил Попдимитров, Димчо Дебелянов, Николай Лилиев и Гео Милев.

МАЛИНОВА, Людмила. Български поетеси между двете световни войни. С., „Ваньо Недков“, 1999. 266 с. ISBN 954-8176-28-9.

За първи път у нас се анализира лириката на български поетеси не в познатия досега портретен аспект, а в детерминирани тематични кръгове. Вниманието е концентрирано върху творчеството на Елисавета Багряна, Дора Габе, Бленика, Магда Петканова, Мария Грубешлиева и Весела Василева.

МЛАДЕНОВА, Маргарита. Кирило-Методиева география и езикова история или западните славяни, Кирил и Методий и какво е (о)станало после. С., „Херон Прес“, 1999. 153 с. ISBN 954-580-061-5.

Представени са възгледите на авторката в областта на кирило-методиевата традиция и разпространението ѝ сред западните славяни. Книгата представлява интерес за специалисти-медиевисти, учащи се и преподаватели.

НЕДЕЛЧЕВ, Михаил. Личности на българската литература. С., „Дамян Яков“, 1999. 207 с. ISBN 954-527-1108.

Студии, които се съсредоточават върху литературните личности на български поети от началото на ХХ век (Пенчо Славейков, Яворов, Дебелянов, Лилиев, Теодор Траянов).

ОБЯВЛЕНИЯ за български възрожденски издания. С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и УИ „Св. Климент Охридски“, 1999. 392 с. ISBN 954-430-665-X.
Издирени, систематизирани и коментирани са обявленията за набиране на спомоществатели и обявите за издаване на български възрожденски книги, вестници и списания. Проучването ще подпомогне изследването на различни страни от културното развитие на българите през Възраждането, на идейните процеси, протичащи тогава, на психологията и нравствеността на възрожденския интелегент.

ПАВЛОВ, Пламен и Венелин Грудков. Призвани да просият.

Велико Търново, „Faber“, 1999. 250 с. ISBN 954-9541-34-7.

Жития на св. Патриарх Йоаким I Търновски, св. Исая Серски и св. Патриарх Ефрем Печки. Встъпителни студии, текстове, преводи, коментари и приложения. Разглежданите книжовни паметници от периода XIII–XIV в. представляват интересни, извънредно важни страници от историята на средновековната балканска култура.

ПАВЛОВА, Румяна и Веселка Желязкова. Станиславов (Лесновски) Пролог от 1330 година.

Велико Търново, „Фабер“, 1999. 343 с. ISBN 954-9541-41-X.

Книгата е първо цялостно издание на славянския Пролог по българския ръкопис от 1330 г., дело на книжовника Станислав. Преписът съдържа пълния текст на Пролога и представя южнославянската му традиция. Научно разчетеният текст се издава успоредно с фотоси на ръкописа. Книгата може да послужи за научни изследвания по лингвистика, литература, богословие, палеография, кодикология, история, византология.

ПЕТРОВ, Емил. Поетичността на поезията. С., „Христо Ботев“, 1999.

230 с. ISBN 954-445-607-4.

Литературно-критични статии за съвременни поети и така нареченото „поетическо кино“.

ПЕЛЕВА, Инна. Възраждания. С., „Литературен вестник“, 1999. 176 с.

ISBN 954-9602-07-9.

Българистични студии за Паусий, Раковски, Ботев, Вазов и Яворов.

ПЕРИОДИКА и литература. Т. 5. С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и „Карина М“, 1999. 512 с. ISBN 954-30-645-5.

Цялостно литературоведско проучване и описание на литературния периодичен печат от Освобождението до 1944 г.

ПЕТКАНОВА, Донка. Черноризец Храбър. Изд. „Време“, 1999. 113 с. ISBN 954-8568-13-6.

Направено е обобщение на известните факти и проблематиката, свързани с времето и личността на Храбър, български автор-полемист от края на IX в. Съдържа кратък преглед на проучванията за Черноризец Храбър, анализ на „За буквите“ – извори, текстологически проблеми, идейно-емоционално съдържание, полемическо майсторство. Проследява се и разпространението на творбата през вековете. Представена е подборна библиография.

Библиотека „Старобългарски книжовници“.

А. С. ПУШКИН и българската култура. С., АИ „Проф. Марин Дринов“ и „Тилия“, 1999. 568 с. ISBN 954-430-628-X.

Оригинални проучвания за проникването, възприемането и достойното място на Пушкиновото творчество в националната ни духовна култура.

РАДЕВ, Иван. Библията и българската литература.

Велико Търново, „Абагар“, 1999. 416 с. ISBN 954-427-017-5.

Авторът постига един своеобразен „прочит“ на литературата ни, обособен от дяла и присъствието на теми и образи, заети от Светото писание. Този прочит е представен като въпрос на специфичната културоложка рецепция на Библията в България.

САРАНДЕВ, Иван. Йордан Йовков. Жизнен и творчески път 1880-1937.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 456 с. ISBN 954-430-546-7.

Второ фототипно допълнено издание.

Цялостно изследване за живота и творчеството на писателя Йордан Йовков. Книгата е предназначена за специалисти и широка културна аудитория.

Резюме на английски език.

СЛАВАТА на поета. Велико Търново, „Абагар“, 1999. 278 с.

ISBN 954-427-358-1.

Сборник с нови изследвания, посветени на Яворовото творчество.

СПИСАНИЕ „БЪЛГАРСКА МИСЪЛ“. Велико Търново, „Слово“, 1999. 528 с. ISBN 954-439-557-1.

Списание „Българска мисъл“ (1925–1943), чийто единствен редактор е проф. Михаил Арnaudов, играе водеща роля в културния ни живот между двете войни. Настоящият сборник съдържа статии на едни от най-

*известните му сътрудници – Иван Шишманов, Иван Богданов, Кирил Христов, Атанас Далчев, Йордан Йовков и др.
Библиотека „Литературни кръгове и издания“.*

СТАЙКОВА, Цветана. А. С. Пушкин в България.

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 408 с. ISBN 954-430-671-4.

Представена е цялостна и пълна научна библиография за проникването и възприемането на Пушкин и на литературното му наследство в България.

ЗАХАРИ СТОЯНОВ. Редактор. Издател.

Велико Търново, УИ „Св. Св. Кирил и Методий“, 1999. 174 с.

ISBN 954-524-204-3.

*Разнообразна кореспонденция (документи, писма, телеграми) на З. Стоянов (1850-1889), която го представя като автор, редактор, издател. Проследява се и разпространението на съчиненията му.
Библиотечна поредица „Проглас“.*

ТОПАЛОВ, Кирил. Възрожденци. С., УИ „Св. Кл. Охридски“, 1999. 416 с.

ISBN 954-07-1214-9.

Научно изследване, съдържащо портретни и проблемни статии върху творчеството на видни възрожденски писатели от Паусий Хилендарски до Стефан Стамболов. Авторът откроява техния личен, неповторим влог в изграждането на българската култура и българския национален дух. Книгата е полезна както за студенти-филолози, така и за слависти – преподаватели и изследователи.

ШЛАГЕРНИЯТ дискурс в литературата. Велико Търново,

УИ „Св. Св. Кирил и Методий“, 1999. 135 с. ISBN 954-524-207-8.

Сборник от доклади, четени от известни български преподаватели – литературоведи по време на Първата национална научна конференция (май 1998 г. Арбанаси) на същата тема.

ИЗКУСТВОЗНАНИЕ / ART STUDIES

***МАРАЗОВ, Иван. Митология на златото. С., 1999. 334 с.**

Монографично изследване върху приложното изкуство и символиката в орнамента на златните тракийски съкровища. Разкрива уникалността на златото в българското културното наследство.

НАЧЕВ, Валери и Йордан Велчев. **България. Bulgaria.** С., „Вион“, 1999. 238 с. ISBN 954-9501-10-8.

Албумно издание, луксозно, богато илюстрирано с цветни илюстрации. Текстът е на български и английски език от областта на географията, историята, културата и туризма.

РАЧЕВА, И., А. Илиева, С. Захаријева. **История на българската музикална култура. Т. 1. Фолклорът.** С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 262 с. ISBN 954-430-458-4.

Трудът се състои от два раздела, посветени на архаичните пластове в песенния и танцовия фолклор и на инструменталната фолклорна традиция.

ТОТЕВ, Тотю. **Керамичната икона в Средновековна България.**

С., АИ „Проф. Марин Дринов“, УИ „Св. Климент Охридски“, Изд. „Пентсофт“, 1999. 156 с. + 99 табла. ISBN 954-430-660-9.

Пръв по рода си опит за цялостно представяне на керамичната икона в Средновековна България (IX–XIV в.).

На английски език.

ХАРБОВА, Маргарита. **Три храма, три религии.** С., АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999. 236 с. ISBN 954-430-650-1.

Книгата дава възможност да погледнем и в храма на „другия“: за християнините – в джамията и синагогата; за православните – в католическата и протестантската култова сграда; за мюсюлманите – в християнските и юдейските храмове; за юдеите – в джамиите и в християнските черкви. Прави се опит за проникване в символиката на религиозната общност, да се усети ролята на архитектурното пространство в религиозно-митологичен план.

ДИСЕРТАЦИИ

1998

ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Румяна Георгиева **Абаджимаринова**. Българската книга и нейната рекламна комуникация. С., 1998.

Десислава Михайлова **Атанасова**. Кирило-Методиевски традиции в чешката литература до XIV век. С., 1998.

Милена Миткова **Гърдева**. Езикът на Марин Дринов и приносът му в изграждането на българския книжовен език през последните три десетилетия на XIX век. С., 1998.

Мария Владимирова **Данчева**. Граматичната категория и понятието залог в лингвистиката. С., 1998.

Гергана Кирилова **Дачева**. Семиотика и стилистика (някои проблеми на тяхната интерпретация и диференциация). С., 1998.

Мария Стоилова **Жерева**. Двувидовите глаголи в българския език. С., 1998.

Бистра Иванова **Милчева**. Отстъпителното отношение в простото и сложното изречение в съвременния български език. С., 1998.

Елена Тодорова **Николова**. Съвременната езикова ситуация в град Смолян. С., 1998.

Майа Стефанова **Пенчева**. Семантичните константи. Категорията одушевеност. С., 1998. ДН

Димитър Вълчев **Петров-Кенанов**. Метафрастика (Симеон Метафраст и православната славянска идея). С., 1998. ДН

Катажина Бронислав **Попова**. Семантичните аспекти на фразеологизмите с компонент „название на храна и облекло“ (върху материали от българския, полския и литовския език). С., 1998.

Лора Василева **Попова**. Жертвата. Априлското въстание и септемврийските бунтове в интерпретацията на художествените текстове в българската литература. С., 1998.

Биляна Валентинова **Станкова**. За семантиката на бъдещите времена във френския и българския език. С., 1998.

Катя Михайлова **Чаралозова**. Показателните местоимения в съвременния български книжовен език. Семантика и употреба. С., 1998.

ИСТОРИЯ И АРХЕОЛОГИЯ

Петър Димитров **Ангелов**. България и българите през погледа на византийците (VII–XIV век). С., 1998. ДН

Хитко Стефанов **Вачев**. Енорийският храм в Търновската метрополия през XV–началото на XVIII век (строителство, архитектура, социална функция). С., 1998.

Даниел Христов **Вачков**. България и Обществото на народите 1920–1939. Финансово-икономически отношения. С., 1998.

Георги Александров **Вълчев**. Чужденците в българската следосвобожденска култура. С., 1998.

Генади Петров **Генадиев**. Бежанците във Варненско (1878–1908). С., 1998.

Цветана Борисова **Георгиева**. Пространство и пространства на българите през XV–XVII век. С., 1998. ДН

Евгения Николова **Давидова**. Братя Христо и Никола Тъпчилещови — стопанска и обществена дейност през Възраждането. С., 1998.

Георги Димитров **Даскалов**. От страдание, към надежда и погром (Участта на българите в Егейска Македония 1936–1946 г.). С., 1998. ДН

Борислав Петров **Денчев**. Обществено-политическият живот във Варна 1878–1885 г. С., 1998.

Димитър Цветков **Игнатовски**. Митрополит Климент Търновски (жизнен път, идеи и приноси в Българското възраждане и в обществено-политическия живот на Княжество България). С., 1998. ДН

Сергей Танков **Илиев**. Просветното движение през епохата на Българското възраждане — икономически и организационни аспекти. С., 1998.

Кирил Йорданов **Йорданов**. Политическите отношения между Македония и тракийските държави (359–281 г. пр. Хр.). С., 1998. ДН

Наум Илиев **Кайчев**. Македония в българското и сръбското обществено съзнание (образи и представи от училище и армия 1878–1912). С., 1998.

Методи Йорданов **Манов**. Просопография на траките в Циркум — Понтийския ареал (по епиграфски данни от VI век пр. Хр. — до 45 г. сл. Хр.). С., 1998.

Владимир Тихомиров **Мигев**. Колективизацията в българското село 1948–1958 г. С., 1998. ДН

Васил Атанасов **Николов**. Проучвания върху неолитната керамика в Тракия. Керамични комплекси в Караново (II–III, III–IV в. пр. Хр.). С., 1998. ДН

Николай Димитров **Овчаров**. Вардарска Македония през XIV век и мястото на Охридската област в нея (историко-археологическо изследване). С., 1998. ДН

Иван Методиев **Петров**. Българо-английските отношения по време на балканските войни (1912–1913 г.). С., 1998.

Володя Андреев **Попов**. Периодизация и хронология на неолитната и халколитната керамика от поречието на река Русенски Лом. С., 1998.

Николай Тодоров **Савов**. Историческата и филологическата наука в БАН и Университета (начало и развитие до 1944 г.). С., 1998. ДН

Никола Петрович **Теодосиев**. Северозападна Тракия през V— I век пр. Хр. С., 1998.

Милена Петрова **Тодоракова**. Археографски проблеми при обнародването на чуждоезични извори за българската история. С., 1998.

Димитър Любенов **Тюлеков**. ВМРО в Петрички окръг (1922—1934 г.) С., 1998.

ЕТНОГРАФИЯ И ФОЛКЛОР

Мария Иванова **Иванова**. Традиционната родова структура у българите (по етнографски материали от втората половина на XIX и началото на XX век). С., 1998.

Евгения Георгиева **Кръстева-Благоева**. Личното име в традиционната българска култура. С., 1998.

Стоян Николов **Налбантов**. Култовете към светците по Южното Черноморие (по материали от средата на XIX и началото на XX век). С., 1998.

Елена Томова **Тачева-Бумбарова**. Градът в българската култура през XIX век. С., 1998.

Мария **Шанца**. Фолклорен обред и религия (по материали от коледуването при славяните). С., 1998.

1999

ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Майа Петкова **Александрова**. Густав Вайганд и балканското езиковедие. С., 1999.

Донка Правдомирова **Боянова**. Зараждане и развитие на библиографията в България до Освобождението (1878). С., 1999.

Благовест Златанов **Величков**. Интенция и смисъл на стиховия текст. С., 1999.

Валентина Георгиева **Ганева-Райчева**. Разказване и идентичност. С., 1999.

Доротея Найденов **Гетов**. Непубликуваните схолии към „Синописа на василиките“. С., 1999.

Боряна Тихомирова **Григорова**. Психолингвистични закономерности при възприемане на чуждите думи в българския език. С., 1999.

Мила Христова **Гълъбова**. Българският сонет — литературен контекст, типологични модели, жанрогенетично ядро. С., 1999.

Мадлен Василева **Данева**. Национализъм, модернизъм, идентичност: национални наративи, космополитни фигури в американския и българския литературно-културен контекст. С., 1999.

Евгения Иванова **Димитрова**. Академичен и спонтанен билингвизъм при усвояването на българския език като чужд. С., 1999.

Любка Стойчкова **Димитрова**. Семантична структура и система на относителните прилагателни имена в съвременния български книжовен език. С., 1999.

Снежина Любозарова **Димитрова**. Ритмичната организация на английската и българската реч: съпоставително фонетично изследване. С., 1999.

Добрин Начев **Добрев**. Символите в българския символизъм. С., 1999. ДН

Антония Михайлова **Замбова-Петрова**. Езикови и комуникативни стратегии в съвременния български популярен печат. С., 1999.

Румяна Христова **Златанова**. Книга за дванадесетте пророци с тълкувания в старобългарски превод — по препис I.I.461 от XIV век. С., 1999. ДН

Албена Людмилава **Иванова**. Стилно-езикови особености на модернизма в поезията на балканските славяни в прехода IX— X век. С., 1999.

Цонка Стайкова **Иванова**. Словообразователната морфонология на прилагателните имена в съвременния български книжовен език. С., 1999.

Татяна Иванова **Ичевска**. Функционално-семантични аспекти на митичното в новата българска литература. С., 1999.

Мария Атанасова **Йовчева**. Солунският октоих — среднобългарски ръкопис от края на XIII— началото на XIV век. С., 1999.

Петя Динева **Карамфилова**. Средства за изразяване на определеност в езика на писателите от Търновската книжовна школа. С., 1999.

Дора Петрова **Колева**. Стилкови тенденции и многообразие в лириката на 60-те години. С., 1999.

Цветан Монов **Кулековски**. Властта на интересното в убеждаващата функция на публичното положение — ядро на теорията за връзки с обществеността. С., 1999.

Елена Стоянова **Любенова**. Проблеми на омонимията (върху материал от български, руски и чешки език). С., 1999.

Росица Стойкова **Миленкова**. Текст и дискурс в съвременната семиотика. С., 1999.

Владко Данаилов **Мурдаров**. Виенската славистика и българското езикознание 1822— 1849— 1918. С., 1999. ДН

Петя Начева **Осенова**. Семантика и функциониране на неопределителните местоимения в българския език. С., 1999.

Гинка Иванова **Пенакова**. Системите на неличните глаголни форми в английския и българския език — типологическа характеристика. С., 1999.

Яна Иванова **Пометкова**. Синтактична синонимия на подчинението изречения и конструкции с отглаголно съществително име на —**це** в съвременния български език. С., 1999.

Георги Тодоров **Риков**. Формациите на индоевропейския назален презенс. С., 1999. ДН

Антони Спасов **Стоилов**. Земеделска и животновъдна лексика от говорите по средна Струма с народно тълкуване. С., 1999.

Ноеми Асенова **Стоичкова**. Плагиатството — един исторически аспект от интертекстуалността. С., 1999.

Христина Милева **Тончева**. Старобългарските молитви за всяка потреба в разволя на славянската ръкописна книжина (до края на XIX век). С., 1999.

ИСТОРИЯ И АРХЕОЛОГИЯ

Антоанета Кирилова **Атанасова**. Проблемът за осигуряване на материални средства за националноосвободителната борба до възникването на БРЦК. С., 1999.

Борислав Иванов **Бориславов**. Южна Тракия в края на бронзовата — началото на ранножелязната епоха. Проблеми на прехода. С., 1999.

Венцислав Иванов **Велев**. Западните покрайнини в българо-югославските отношения (1919— 1931 г.). С., 1999.

Феня Ешуа **Декало**. Печатът на български език в Израел (1949— 1982 г.). С., 1999.

Янко Димитров **Димитров**. Историческа топография на Плиска. С., 1999.

Мартин Иванов **Иванов**. Стопански и финансови проблеми във външната политика на Народния блок 1931— 1934 г. С., 1999.

Румяна Йоргова **Комсалова**. Социално-икономическите проблеми на средновековна България в българската медиевистика след Втората световна война. С., 1999.

Христо Лука **Матанов**. Северна и Североизточна Македония в предосманския и ранноосманския период. От княжеството на Драгаш към Кюстендилския санджак. С., 1999. ДН

Веско Янков **Обрешков**. Приемственост и промени в административно-териториалното деление на балканите (края на XIV — XV век). С., 1999.

Георги Йорданов **Пеев**. Модернизацията на българските институции и изборът на модели за развитие 1878— 1894 г. С., 1999.

Петко Стефанов **Петков**. Климент Браницки и Търновски — архиерей и държавник (1878— 1901). С., 1999.

Ана Генкова **Радунчева**. Късноенеолитното общество в българските земи. С., 1999. ДН

Руженка Йорданова **Симеонова**. Организации за подпомагане на македонските българи (1878— 1894). С., 1999.

Марк Ратолюб **Стефанович**. Археология, етничност и социална праистория. С., 1999. ДН

Сергей Борисов **Торбатов**. Укрепителната система на провинция Скития (края на III— VII век). С., 1999.

Иван Христов **Христов**. Планинска Тракия. Проблеми в историческото развитие на планински тип култура по модели от Хемус, Родопи и Карпати през I хилядолетие пр. Хр. С., 1999.

Ангел Янков **Янков**. Календарни празници и обичаи у българските католици (края на IX — средата на XX век). С., 1999.

ЭТНОГРАФИЯ И ФОЛКЛОР

Стоян Христов **Антонов**. Татарите в България (етнологическо изследване). С., 1999.

Владимир Господинов **Демирев**. Хайдушкият фолклор: мит и история (по материали от Сливенско). С., 1999.

Анчо **Калоянов** (Анчо Анчев Йорданов). Българското шаманство. С., 1999.

Илия Стоянов **Илиев**. Русалии и калушари: историческа етнология на един ритуал. С., 1999.

Росен Росенов **Малчев**. Фолклор и религия (по наблюдения върху културните пространства на Рилския и Бачковския манастир). С., 1999.

Евгения Петкова **Троева-Григорова**. Митични и домитични персонажи във фолклорната литература на Родопите. С., 1999.

НАУЧНИ ФОРУМИ

ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

„Българският език — класически и екзотичен“

Кръгла маса

Институт за български език БАН

26 май 1998 — София

-Бълг. ез., 1997/1998, № 5, 121-123.

Посветена на 24 май и на 50-годишнината от основаването на Института за български език при БАН. Разглежда мястото на Института като основно научно средище за изследване и описание на българския език, значението на последния като „класически език“ за славянството и славистиката (равнопоставен с латински и гръцки), грижата за езиковата култура на обществото, мястото на България в европейската езикова общност, както и създаването на Информационна банка за българския език.

„Лексикографски и лексиколожки четения '98“

Първа национална конференция с международно участие

Институт за български език БАН, Българско лексикографско дружество

19-20 октомври 1998 — София

65 доклада

-Бълг. ез., 1997/1998, № 5, 123-126.

Посветена на 100-годишнината от рождението на езиковеда, лексикографа и преводача Стефан Илчев. Разглежда главно лексикографска проблематика в теоретичен и практически аспект, и по-конкретно лексикография и словообразуване, лексико-семантичните групи, диференциални (специални) речници, двуезична лексикография, семантика и други.

„Търновска книжовна школа“

Седми международен симпозиум

Научноизследователски център „Търновска книжовна школа“ при Великотърновския университет

8-10 октомври 1999 — Велико Търново

90 доклада

-Ист. пр., 2000, № 1-2, 287-290.

Темата на форума е „Търновската книжовна школа и християнската култура на Източна Европа“. Разгледани са литературни, езикови, историко-археологически, изкуствоведски и богословски аспекти на проблема.

ИСТОРИЯ И АРХЕОЛОГИЯ

„Законодателната дейност на БЗНС“

Втора научно-теоретична конференция

БЗНС-Народен съюз

11 юни 1999 — София

-Ист. пр., 1999, № 3-4, 256-259.

Разкрива отделни страни от законотворческата дейност на земеделските кабинети и главно на самостоятелното управление на Александър Стамболийски.

„Информационните технологии в историята и нейните помощни науки“

Научна конференция

Институт по история БАН и Главно управление на архивите

9-10 ноември 1999 — София

-Ист. пр., 1999, № 5-6, 242-245.

Участват учени и специалисти по славянска и османотурска палеография, архивистика, генеалогия, историческа метрология, история на науката, историческа демография, библиографознание и музеология. Посветена е на теоретическите и практически проблеми, обусловени от въвеждането на новите информационни технологии в историческите изследвания.

„Културата и националната идентичност в техните балкански измерения“

Научна конференция

Институт по балканистика БАН

24 септември 1998 — София

-Etudes balkaniques, 1998, No. 3-4, 246-249.

Разглежда фундаментални въпроси като: националните противоречия; ролята на държавата в процеса на формиране или разпадане на националната идентичност; ролята на културата като същностна характеристика на нацията.

„Ньойският договор и съдбата на Южна Добруджа“

Национална научна конференция

Институт за история БАН и други

29 септември 1999 — Добрич

17 доклада

-Ист. пр., 2000, № 1-2, 294-295.

Посветена на проблемите на една от териториите откъснати от България в резултат на Ньойския договор (Западните покрайнини, Западна Тракия и Южна Добруджа).

„Пътят на Европа — възходи и падения“

Двадесет и първа конференция „Приморски срещи Клио `99“

Институт по история БАН

8-13 юни 1999 — Приморско

44 доклада

-Ист. пр., 1999, № 5-6, 237-241.

Разгледани са много теми, по-важни от които са: новият международен ред; България между Изтока и Запада — цивилизационен избор; представите за България и българите — историографски концепции; обществено-политически и културни модели за развитие; българските общности зад граница — организации и дейност; малцинствените групи между еманципация и асимилация — етнокултурно многообразие и държавен интегритет.

„Ролята на възрожденската емиграция за напредъка на българската нация“

Национална конференция

Институт за история БАН и други

13-14 октомври 1999 — Сливен

-Ист. пр., 2000, № 1-2, 291-293.

Целта на форума е да се изясни проблемът за мястото, значението и същността на българската емиграция, за нейната роля във възрожденските процеси и най-вече при изграждането на българската национална идентичност.

„120 години изпълнителна власт в България“

Научна конференция

Институт по история БАН и други

6-7 юли 1999 — София

-Ист. пр., 1999, № 3-4, 248-252.

Посветена на 120-годишнината от създаването на Министерския съвет на България. Разглежда въпросите на полагане основите на българските институции, цивилизационната зрялост на българите като еманципирана национална общност, проблемите на изпълнителната власт и българската политическа система, ролята на монарха и военните в изпълнителната власт, икономически и културни аспекти на изпълнителната власт, и други.

„Търновград — център на православна духовност“

Национална научна конференция

Великотърновски университет и други

23 април 1998 — Велико Търново

-Paleobulgarica, 1998, № 4, 122-126.

Основните тематични направления на форума обхващат областите богословие, история, филология и изкуствознание. Особено внимание е отделено на ролята на столицата на Второто българско царство като книжовно и културно огнище за формирането на православно и народностно самосъзнание на българите.

„Interférences historiques, culturelles et littéraires entre la France et les pays de l'Europe centrale et orientale au 19e et 20e siècles“

Международен симпозиум
 БАН, Institut français de Sofia
 3-4 май 1999 — София

-Etudes balkaniques, 1999, No. 3-4, 1-274 (Actes du colloque...)

Прави равносметка на историческите, културни и литературни връзки през последните два века между Франция, България и страните от Централна и Източна Европа. Всички доклади са на френски език.

ЕТНОГРАФИЯ И ФОЛКЛОР

„Аспекти на етнокултурната ситуация в България — осем години по-късно“

Научна конференция
 29-30 януари 1999 — София
 -Бълг. етнол., 1999, № 1-2, 167-169.

С участието на етнологии, социолози, историци, педагози, филолози и философи. Разискват се теоретични и законови казуси, свързани със същността на феномена „етничност“ и неговите форми на изява, както и резултатите от наблюдения върху специфичните процеси от живота на различните етнически общности и проблемите на етноидентичността.

„Бялата емиграция и българския културен процес“

Международна научна конференция
 Институт по история БАН и Руския културно-информационен център
 23-24 септември 1999 — София
 60 доклада
 -Бълг. етнол., 2000, № 1, 160-162.

Посветена на историческите, културните, религиозните и литературните проблеми свързани с емиграционната рускоезична общност в България след 1918 година.

Дни на науката на България и Македония

Съюз на учените в България и Дружество за наука и изкуство от Битоля.
 27-29 май 1999 — София
 -Бълг. етнол., 1999, № 3-4, 189-190.
 Представени са етнографските и фолклористични изследвания на учените от двете страни.

„Език и култура на Балканите“

Кръгла маса
 Институт по балканистика БАН и Институт за югоизточни европейски проучвания на Румънската академия

30 септември 1999 — София

14 доклада

-Бълг. етнол., 2000, № 1, 163-164.

Посветена на 5-годишнината на международната етнолингвистична група, създадена по идея на проф. Максим Младенов и проф. Замфира Михаил (Румъния), с цел разработване на темата „Етнолингвистични извори на югоизточноевропейската цивилизация“. Разглеждат се лингвистични аспекти на балканския цивилизационен модел на примера на традиционната народна култура на българската и румънската етническа общност.

„Култура на виното“

Научна конференция

24-27 юни 1999 — Хасково

42 доклада

-Бълг. етнол., 1999, № 3-4, 191-193.

Посветена на различни аспекти на духовната култура и фолклора, свързани с лозарството и винарството по българските земи.

„Локалните общности — 1. Културна идентичност — традиция - регионална принадлежност“

Конференция с международно участие

Институт за фолклор БАН и други

13-15 май 1999 — Свищов

-Бълг. фолклор, 1999, № 1-2, 164-165;

-Бълг. етнол., 1999, № 3-4, 182-184.

Посветен на културната идентичност на българите католици, както и на формите за диалог и съжителство между различните общности в съвременните условия на преход и социални промени.

„Многообразие на културата“

Втора студентска етнологка конференция

Софийски университет

24 април 1999 — София

29 доклада

-Бълг. етнол., 1999, № 1-2, 171-172.

Посветена на разнообразни аспекти и страни, както на българската, така и на небългарската културна среда. Основните теми обхващат отделните етнически общности, религията, традиционния бит и поминък в миналото и днес, фолклорът и много други прояви на културата.

„Морето, културата, фолклорът“

Научна конференция

Институт за фолклор БАН

27 август 1999 - Бургас

-Бълг. етнол., 1999, № 3-4, 196-197.

Провежда се в рамките на Международния фолклорен фестивал в град Бургас. Тематиката е интердисциплинарна като чрез съчетаване на културологичния с екологичния подход се осмислят връзките между природа, география, икономика, култура и национална характерология.

„Огънят и водата в българската народна култура“

Девета национална конференция на българските етнологи

Етнографски институт БАН

26-27 май 1999 — Бургас

40 доклада

-Бълг. етнол., 1999, № 3-4, 185-188.

Разглежда антропологическите, етнологичките и фолклорни аспекти на двата основополагащи природни феномена в българското етническо пространство.

„Народна култура на балканджиите“

Осма научна конференция

10 септември 1999 — Габрово (Етъра)

21 доклада

-Бълг. етнол., 2000, № 1, 158-159.

Посветена на 35-годишнината от създаването на Етнографския музей на открито „Етъра“–Габрово. Разглежда различни страни от традиционния бит и народната култура на планинското население на Стара планина в частност и на България въобще.

Научна конференция в памет на Антон Попстоилов (130 години от рождението му)

БАН и други

22-23 април 1999 — Благоевград

-Бълг. етнол., 1999, № 1-2, с.170.

Посветена на 130-годишнина от рождението на видния народовед и изследовател на българската национална култура.

ИЗКУСТВОЗНАНИЕ

„Европейско камбанно изкуство“

Симпозиум с международно участие

Етнографски музей в Пловдив

27-28 май 1999 — Пловдив

-Бълг. фолклор, 1999, № 1-2, 165-167.

Провежда се в рамките на Европейския месец на културата в град Пловдив. Форумът очертава интердисциплинарния подход към камбаната и камбанното изкуство с цел неговото възприемане и популяризиране като културно наследство.

ХОРИЗОНТИ

БЪЛГАРИСТИКАТА В ГЕРМАНИЯ

1. *Към изучаването на старобългарския език в Германия.* Потърсим ли мястото на българистиката сред останалите славянски филологии неминуемо ще трябва да се насочим към старобългарския език, който стои твърде близо до праславянския език-основа и е същевременно най-древният писмено засвидетелстван славянски език. Така че всеки, който проявява интерес към появата и развитието на славянските езици или дори само на един от тях, започва заниманията си с неговите най-стари писмени паметници от IX век.

Това важи особено за страна като Германия, където родоначалникът на сравнително-историческия метод в езикознанието Франц Боп за първи път включва старобългарски езиков материал в своята тритомна „Сравнителна граматика“ (*Vergleichende Grammatik des Sanskrit, Zend, Armenischen, Griechischen, Lateinischen, Litauischen, Altslavischen, Gothischen und Deutschen*. Berlin, 1833—1853) още преди институционализирането на славистиката в страната. Оттогава на преподаването и изследването на старобългарския език се отделя специално внимание в най-широк славистичен, езиковедски, филологически и културно-исторически аспект.

През 1859 Аугуст Шлайхер пръв въвежда термина „старобългарски“ в езикознанието: „Както е известно, старобългарският заема в областта на славянските езици същото място, каквото заема готския сред германските езици, старият индийски сред индоевропейските праезици“, пише той. От времето на Боп, Шафарик, Шлайхер, Мурко интересът към старобългарския език в Германия все повече се увеличава. Лекциите, семинарите и упражненията по старобългарски стават задължителни за всички катедри по славянски езици и литератури в страната. Те привличат интереса не само на слависти, но и на други специалисти, които получават разностранни импулси за езикословни проучвания от тези занимания.

Големи заслуги за филологическото изследване на старобългарските паметници има един от най-значителните представители на старобългаристиката — Аугуст Лескин (1840—1916), особено с неговото научно описание на старобългарския език, за който съставя „Граматика“

(Grammatik der altbulgarischen/altkirchenslavischen Sprache. Heidelberg, 1909) и „Учебник“ (Handbuch der altbulgarischen/ altkirchenslavischen Sprache. Weimar 1886. 10 Aufl. Heidelberg, 1990), които с многобройните си преиздания и до ден днешен е важно учебно пособие за подготовката на студентите-слависти.

Основополагащо значение имат образцовите научни издания на редица средновековни текстове от старобългарската и среднобългарската епоха, подготвени от „патриарха на славянската филология“ Ватрослав Ягич. С публикуването им той допринася за изясняване на въпроса за произхода на старобългарския език и неговата етническа основа, на който посвещава фундаменталното изследване „Entstehungsgeschichte der kirchenslavischen Sprache. Berlin 1903“. През 1876 Ягич основава и издава бележитото списание *Archiv für slavische Philologie*, което се превръща в централен орган на международната славистика и от което до 1929 излизат под негова редакция 42 тома. Голям е броят на отпечатаните в него приноси на българистиката като наука с изследвания върху езика в цялостното му историческо развитие. Към тях се числят: Robert Scholvin, Oskar Wiedemann, Erich Boehme, Rudolf Abicht, Otto Grünenthal, чиито изследвания свидетелстват за висока ерудиция и добросъвестност на техните автори.

При Лескин защитават дисертации по-късно и Карл Хайнрих Майер (Karl Heinrich Meyer, с изследване върху старобългарския Синайски псалтир), докато в Мюнхен Алфонс Маргуриес представя големият си хабилитационен труд (1926) върху старобългарския Супрасълски сборник. През 1932 Паул Дийлс издава в Хайделберг своята „Старобългарска граматика“ (Altkirchenslavische Grammatik. 2 Bde.) — и до днес незаменимо помагало и справочник за студенти и изследователи. В Хайделберг се гласува втората хабилитация (1962) на Рудолф Айцетмюлер — член-кореспондент на БАН, който по-късно издава своята „Старобългарска граматика като увод в славянското езикознание“ (Фрайбург/Бр. 1978). Автор е на най-доброто издание „Шестоднева“ в превод на Йоан Екзарх (X в.), а заедно с Линда Садник (с която е основоположник на единствената по рода си в Германия старобългаристична школа) подготвя важния за славистични изследвания от най-разностранин характер „Учебен речник към староцърковно-славянските текстове“ (Хайделберг, 1955).

Занятията по старобългарски език се отнасят към задължителните дисциплини във всички немски институти по славянски филологии, включително и в Хайделберг — от времето на първия бележит титуляр на катедрата и ръководител на Института по славистика (от 1956) проф. Дм. Чижевски.

2. *България и българистиката в Германия.* На първо място сред аторите, проявили интерес към България, трябва да споменем Йоханес Тунман (Johannes Thunmann), който през 1774 издава в Лайпциг студия „Към историята и езика на албанците и власите“ (Über die Geschichte und Sprache der Albaner und Wlachen), в която засяга и въпроса за произхода на българите.

В края на XVIII в. известният историк Аугуст Лудвиг Шльоцер (August Ludwig Schlözer) посочва необходимостта от съставяне на речник и граматика на българския език. Първ опит в това отношение предприема Франц Маурер — писател, чиито публикации са посветени на исторически и географски проблеми. В студията си „За българския език“ (Franz Maurer: Zur bulgarischen Sprache, 1867) той пише: „Българите се постараха междувременно да събудят интереса на Европа към себе си, така че езикът им заслужава особено внимание от политическа гледна точка, независимо от чисто езиковедски интерес, който той несъмнено предизвиква“.

По-интензивно с проблемите на българския език и литература се заема големия славист Ватрослав Ягич, който от 1880 оглавява славистичната катедра в Берлин.

Така в периода около и непосредствено след Освобождението на България 1878 се откроява първата кулминационна точка в заниманията на новата югоизточно-европейска държава не само в Германия, но и в другите европейски страни. При това прави впечатление очертаването на една важна тенденция в развитието на българистичните занимания на Запад — актуална и до наши дни: важна роля за засилването на интереса към България играят неизменно актуалните исторически събития или конюктурни съображения от политически характер.

Съществен импулс за занимания с проблеми на българската култура и история носят трите тома: „Историческо-географско-етнографски пътеписи 1860-1875“ на Фелик Каниц (Лайпциг 1875-1879), както и изследванията му върху Дунавските българи и Балканът.

Интересът към България по време на I—та световна война достига втора кулминационна точка, намерила израз в удивително голям брой публикации върху проблемите на страната и нейната култура.

3. *В административно отношение* заслужава специално внимание дейността на бележития романист и балканолог Густав Вайганд (1860-1930) с основания в 1906 и ръководен от него Институт за български език в Лайпциг. В издаваната от него „Българска библиотека“ за периода 1916-1919 излизат седем тома (от заплануваните над 30) на немски език от най-изтъкнатите български специалисти в областта на историята, културата, етнографията,

стопанските науки, обществения живот, както и преводи на българска художествена литература:

1. *A. Ischirkoff*: Bulgarien. I. Teil: Land und Leute. Leipzig 1916.
2. *A. Ischirkoff*: Bulgarien. II. Teil.: Volkswirtschaft, Seidungsverhältnisse. Leipzig 1916.
3. *J. Danischoff*: Das Eisenbahnwesen in Bulgarien. Leipzig 1917.
4. *M. Arnaudoff*: Die bulgarischen Festbräuche. Leipzig 1917.
5. *W.N. Slatarski*: Geschichte der Bulgarien. I. Teil: Von der Gründung des bulgarischen Reiches bis zur Türkenzeit (679-1396). Leipzig. 1918.
6. *N. Staneff*: Geschichte der Bulgarien. II Teil: Vom Beginn der Türkenzeit bis zur Gegenwart. Leipzig. 1917.
7. *V. Radoslawoff*: Der Bergbau in Bulgarien. Leipzig 1919.
8. *P. Todoroff*: Skizzen und Idyllen. Leipzig 1919
9. *P. Slavejkoff*: Bulgarische Volkslieder. Leipzig 1919.

Вайганд дава нови насоки за развитие на научните занимания с проблемите на Югоизточна Европа. Със своята Българска граматика, Немско-българския и Българо-немски речник, литературните преводи от български на немски език допринася изключително за запознаването на немската общественост с езика, литературата и историята на България.

Също в Лайпциг излизат (1917) 2 тома от „Библиотека на българските писатели и поети“, подготвени от М.Тихов и А. Дорич.

До 1918 българистични проучвания се провеждат предимно в университетите на Лайпциг и Берлин, където се основават и първите български лекторати.

Чрез дейността на Лескин и Вайганд Лайпциг се превръща в истински център на българистиката в Германия, а Ягич (в Берлин) я обогатява с редица забележителни изследвания.

С българистична тематика са петте тома от внушителната поредица „Основи на славянската филология и културна история“ (Grundriß der slavischen Philologie und Kulturgeschichte) на Макс Фасмер и Райнхолд Траутман в областта на българската езикова история, изкуство, историята, стопанските науки и фолклора, публикувани през периода 1929-1933.

4. В края на XIX и началото на XX век *българската литература* е представена за пръв път в енциклопедията Brockhaus (от Лескин) и в Meyers Konversationslexikon (от Ив. Шишманов).

Между преводачите изпъкват имената на немския ориенталист Георг Розен (Georg Rosen, с преводите на български народни песни, публикувани 1879 в Лайпциг), Георг Адам (Georg Adam 1974-1948), който превежда народни песни, творби на Ботев, Вазов, Елин Пелин и др.

Редица публикации говорят за един изключително многопластов процес на научни и културни взаимоотношения между Германия и България.

5. *Немско-български дружества*. Пръв документ за основано през 1919 в Берлин Немско-българско дружество представя „Алманахът за Царство България“, излязъл по повод 50-годишния юбилей на българската държава — с редица приноси на автори от България и Германия. Президент на Дружеството е херцог Ернст Гюнтер фон Шлезвиг-Холщайн (Ernst Günther von Schleswig-Holstein). Орган на дружеството са неговите годишници, които излизат в Лайпциг от 1938 до 1944.

По същото време специалистът по праистория в Мюнхен Фердинанд Биркнер (Ferdinand Birkner) основава Немско-българско дружество, най-важният резултат от дейността на което е учредяването на редовни курсове по български език. Скоро след това възникват техни филиали в Щутгарт, Дрезден, Вроцлав и Хамбург.

През 1965 българските интелектуалци в изгнание основават по предложение на д-р Христо Огнянов Българското академично дружество „Д-р Петър Берон“ в Хайделберг — като олицетворение на чисто академична дейност и първи духовен пристан на патрона на Дружеството през 1826-1827. Многобройните тържествени прояви на Дружеството са свързани с важни събития от българската история и се изнасят на езика на страната, в която се провеждат — Германия, Италия, САЩ. Чрез сътрудничеството на изявени интелектуалци, издаване на 2 тома научни годишници, отделни монографии, академични доклади и симпозиуми Европа и останалият свят се запознават обективно и научно с българистични проблеми от най-разнообразен характер. Тази очевидно приемлива за интелектуалците с различни политически убеждения цел се свързва с отказ от всякаква политическа и приходоносна дейност и дава нов тласък на българско-немското културно сътрудничество.

На 1.12.1995 по инициатива на големия българист професор Волфганг Геземан и на професор Хелмут Шалер се полагат основите на ново Немско-българско дружество за насърчаване на връзките между Германия и България в областта на науката и културата със седалище Берлин и филиали в Марбург, Хайделберг и Йена. То си поставя за цел да съчетае усилията на известни българисти след обединението на ФРГ и ГДР чрез продължение на основаната през 1916 от Г. Вайганд „Българска библиотека“ в нова поредица, издаване на Годишник (Bulgarien-Jahrbuch) — под редакцията на

В.Геземан, Р.Златанова, П.Мюлер, Х.Шалер, както и чрез симпозиуми, доклади и изложби. Досега са излезли от печат:

В „Bulgarische bibliothek, Neue Folge“:

1. Band. Gerhard Gesemann: Zweiundsiebzig Lieder des bulgarischen Volkes. Marburg 1996.
2. Band. Heike Rader: Auf Umwegen zu sich selbst. Blaga Dimitrovas Roman „Otklonenie“. Marburg 1997.
3. Band. Karsten Grunewald, Dimitar Stoilov: Natur-und Kulturanschaften bulgariens. Marburg 1998.
4. Band. Krassen Jordanov: Volksmedizin und Psychotherapie. Geschichte der suggestiven Verfahren in Bulgarien. Marburg 2000.

Литературна поредица:

1. Band. Tzveta Sofronieva: Gefangen im Licht. Übers. Gabi Tiemann. Zweisprachiger Gedichtband (bulgarisch-deutsch). Marburg 1999.
 2. Band. Jordan Jovkow: Ein Frauenherz und andere Erzählungen. Übers. H. Herboth. Marburg 1999.
- Bulgarien-Jahrbuch 1977. Marburg 1977
 Bulgarien-Jahrbuch 1998/1999. Marburg 1999.

Многобройните публикации в областта на българистиката в Германия са библиографирани многократно още от 1842 — от М. Saenger, от F. Krause 1970, К. Naval/W. Schaller 1981, W. Schaller 1990, 1997, 1998/99.

б. След Втората световна война българистиката в Германия се развива в две насоки.

В ГДР, особено в Хумболтовия университет в Берлин и в Лайпциг, се отбелязва респектираща активност в изучаването и научното изследване на българския език и българската култура в най-широк аспект. Оживена дейност развива Двустранната немско-българска комисия, която организира многобройни симпозиуми и разработва съвместни научни проекти. Публикуват се голям брой учебници, речници, внушителен брой преводи на български литературни творби — няма значително произведение на класическата и съвременна българска литература, което да не е преведено на немски — изгражда се цяла школа от ентузиазирани и отлично подготвени преводачи.

Във ФРГ обаче българистиката си остава странична област на обучението в рамките на славистиката и то не във всички университети на страната. От около 22 славистични катедри български език се преподава в десетина от тях. Първият се открива през 1962/63 в Гьотинген, втори в Регенбург, през 1972/73 — в Саарбрюкен и т.н. В Хайделберг такъв съществува от 1988/89. Дейността на българският лекторат в Саарбрюкен Р. Златанова води до сключване на Договор за сътрудничество между Саарския и Софийския

университет (1980), който е в сила и до днес. По-късно тук се открива единственият за Германия в момента т.нар. *Vulgaricum*, който извън рамките на Славистичния институт организира курсове по български език за нефилолози — представители на индустрията, търговията и пр.

Едва с установяването на дипломатически отношения между ФРГ и България става възможно и организирането на научни срещи на специалисти от двете страни. Такива са организираните от Обществото за Югоизточно-европейски изследвания —

1978: Симпозиум за българския език, литература и история в Мюнхен

1982: Симпозиум в Елванген

1987: Симпозиум в Марбург

Славистичният институт и Българският лекторат в Саарбрюкен организират през 1981 Симпозиум по случай 1300-годишния юбилей на НРБ в Саарбрюкен.

По повод двата конгреса по българистика 1981 и 1986 за пръв път голям брой българисти от ФРГ издават сборници с българистични изследвания. Публикувани са в 3 тома на поредицата *Bulgarische Sammlung* (изд. от В.Геземан, Х. Шалер, К.Харалампиев)

Само по отношение на общата литература върху България обаче публикациите на ФРГ може да се съизмерват с тези от ГДР. За отбелязване са например:

100 Jahre Bulgarien. Regensburg: Osteuropa-Institut 1980

G. Eckert: *Bulgarische Kunstdenkmäler aus vier Jahrtausenden.*

1984

R. Lauer: *Kulturelle Traditionen in Bulgarien.* Wiesbaden 1989

Südosteuropa-Handbuch, Bd. VI: Bulgarien. Hrsg. K.-D. Grothusen. Göttingen 1990, VII, 815 с. и др.

Специално място заема поредицата *Monumenta linguae slavicae dialecti veteris: fontes et dissertationes* [Висбаден, Вюрцбург, Фрайбург в Бр., от 1964] и списание *Anzeiger für slavische Philologie* (Висбаден от 1966), основани от Л. Садник и Р.Айцетмюлер, в които се обнародват важни старобългаристични изследвания. Л.Садник, която полага основите и ръководи Славистичния институт в Саарбрюкен от 1959 до 1969 и изготвя образцово научно издание на „Небеса“ в старобългарският му превод от Йоан Екзарх (X в.), създава като университетски преподавател забележителна и единствена по рода си палеославистична и палеобългаристична школа в Германия и изобщо в Европа.

Големи промени по отношение на институтите и обучението по славистика настъпиха след обединението на Германия, като всички бяха насочени към редуциране на броя на преподавателите и уеднаквяване структурата на специалностите от бившата ГДР с тези от ФРГ. В големия

Хумболтов университет в Берлин например мястото на професора-българист вече не е заето. След падането на Берлинската стена настъпи, противно на очакванията, голям отлив на студенти от славистичните специалности. Изглежда, че процесите на интеграция и глобализиране тепърва ще се отразяват върху цялостната организация на учебния процес не само в славистиката, но и в останалите филологически университетски дисциплини.

7. С оглед на интересите ни за подпомагане на все по-ограничения брой на насочващите се към българистиката в чужбина студенти, следва да се обърне изключително внимание на българистичната ни политика, която безспорно е от първостепенно национално значение, но за която в момента липсва каквато и да е концепция за развитие. Та къде другаде, ако не тук, в страната, би следвало да се изгради институт, подобен на Goethe-Institut, Alliance française и т.н. за съответните чуждоезикови култури. Липсват съвременни учебни пособия за преподаване на български език на чужденци, модерни аудиовизуални езикови курсове, двуезични издания на български литературни творби, не се намират средства за издаване на единствения Речник на съвременния български език, на Старобългарския речник, на Кирило-Методиевската енциклопедия, липсва единен каталог на новите книги, изостава организацията за продажба на книги в чужбина и заплащането им по банков път и т.н.

Изключителна похвала заслужава проектът за издаване на справочника „Чуждестранната българистика на XX век“, който е желателно да излезе колкото се може по-бързо.

От 1990 насам славистичните институти в Германия са залети от покани за многобройни езикови курсове за чужденци в източно и западнославянските страни. Никога обаче не се получи покана от Летния семинар по български език и литература в София. Как да се подпомогнат тогава интересите на студентите-българисти, които при това не принадлежат към финансовия елит на обществото и се броят на пръсти? Да не забравяме, че българският език принадлежи към езиците на интегриращите се към обединена Европа страни и че владенето му (след английският и втория западноевропейски език) ще е задължително условие за работа в структурите на ЕС и НАТО. Реализирането на шанса за неговото разпространение в културното пространство на западноевропейските страни и този път зависи само то нас.

**Румяна Златанова
Хайделберг**

ПРОФИЛИ

ПРОФЕСОР ЙЕЖИ РУСЕК НА 70 ГОДИНИ

За проф. Йежи Русек, един от най-авторитетните изследователи на българския език, всичко, свързано с България, е от изключителен интерес и носи своя неповторима атмосфера. Неговата любов към българската култура започва още в студентските му години в Ягелонския университет, където той учи Славянска филология, профил „Българистика“.

Роден през 1930 г. (в Рушча, Сандомерско), Йежи Русек завършва през 1955 г. Ягелонския университет. Той има щастието негови учители да бъдат едни от най-известните полски лингвисти, учени като Казимир Нич, Тадеуш Лер-Сплавински, Франтишек Славски, Тадеуш Станислав Грабовски, Хенрик Батовски, Пшемислав Зволински и Казимир Мошински. Когато идва в началото на 50-те години в България, той има възможността да се запознае и общува с видните професори Любомир Андрейчин, Иван Леков, Кирил Мирчев, Стойко Стойков, Куйо Куев, Иван Пандурски. Тези учени му вдъхват любовта към заниманията с историята на славянските езици и са негова подкрепа в научните му дирения.

Централно място в неговата научна кариера заема изследванията, посветени на историята на българския език. През 1963 г. той защитава докторска дисертация на тема „За склонението и употребата на падежите в Хлудовия триод. Изследване върху разволя на аналитизма в българския език“.

Днес трудовете на проф. Русек обхващат над двеста научни публикации. Той се вълнува от различни исторически явления в славянските езици, като развитието на редица граматични категории (например изчезването на склоненията в българския език, разволя на глаголните форми, историята на местоименията, развитието на удвояването на допълнението в историята на българския език), а също така от историческата лексикология, текстологията и мн. др.

Книги, като „Изследвания по история на българското словообразуване“ (1984) и „Историята на названията за професии в славянските езици“ (1996), наред с многобройните му други проучвания са образци на прецизен научен метод, богатство на изворов материал и вярна преценка. Те могат да служат

за модел на подобни изследвания на всички студенти и специалисти по историческо славянско езикознание.

Големи са заслугите на проф. Йежи Русек в областта на кирилometодиевистиката. Неговите проучвания в тази област са посветени на важни въпроси на палеославистиката, които изискват задълбочена и точна преценка на изворите и комплексен научен подход. Заниманията му в тази област са разностранни: той има много и интересни наблюдения върху въпроса за превода на славянския Триод, неговия първоначален вид и историята му, за Патерика и участието на св. Методий при превода му, за създаването на славянския Пролог и Паримейника.

В областта на българската историческа лексикология проф. Русек е общопризнат като ненадминат специалист с най-значителни научни приноси в проучването на всички области на старата и съвременна българска лексика. Причина за това са не само огромните му познания, а и качествата му на отличен етимолог и учен с прецизно отношение към фактите. За това допринася превъзходното владее на българския език и задълбоченото познаване на писмените паметници. В трудовете си той посочва измененията, които е претърпяла българската лексика, условията за тези промени и начина, по който те са отразени в изворите. На неговите обширни познания за българските диалекти биха могли да завидят редица наши филолози. Това негово богатство от знания е придобито не само с упорито четене, но и с многобройни обиколки из страната и контакти с живите български говори. Сигурно затова в неговите изследвания се чувства искрена любов и привързаност към България и българския език.

Проф. Йежи Русек е активен редактор. Под неговото ръководство излизат томовете на алманаха „Od Wisły do Maricy“ (1981-1985г.) Той е член на редакционната колегия на „Studia z Filologii polskiej i Słowianskiej“, „Rocznik Slawistyczny“ и „Panorama Bułgarska“.

Проф. Русек е изключително енергичен научен организатор. Под негово ръководство се провежда Първата международна конференция по славянска химнография. Той води лекциите по стари славянски езици и литератури към Института по славянознание. Дългогодишен заместник директор е на Института по славистика в Ягелонския университет, заместник-декан (от 1969 до 1971) и декан (1971-1978) на Филологическия факултет при същия университет, където е дългогодишен преподавател. Като най-голям организационен успех на проф. Русек неговите български приятели ще запомнят активната му дейност по организацията и провеждането на 12-ия Международен конгрес на славистите в Краков в края на август и началото на септември 1998 г. Неговата отзивчивост, готовност да помогне и даде съвет във всеки един момент до голяма степен допринесоха за успеха на

този най-голям научен форум на славистите. Българската делегация му дължи огромна благодарност за извършеното от него в конгресните дни.

Студентите-полонисти винаги ще си спомнят за него с топли думи. Благодарение на него много български студенти са почувствали Ягелонския университет като свой. Като дългогодишен преподавател в Ягелонския университет (повече от 40 години) проф. Русек е подготвил многобройни студенти-българисти, сред които и блестящи учени. Той е един от учените, на които принадлежи заслугата за високия авторитет на краковската българистика.

За българистите той е талантливият преподавател по историческа граматика и лексикология на българския език. С лекциите си той е запалил у мнозина любов към нашия език и към България. Попаднал в кабинета му в Ягелонския университет, пълен с български книги, списания и снимки от България, човек разбира, че пред него седи учен с огромна ерудиция, отличен познавач на български бит и душевност.

За своя голям принос към развитието на полското образование и наука и към славистиката проф. Йежи Русек получава множество престижни награди. Носител е на полските държавни отличия Златен кръст за заслуги, Кавалерски кръст на ордена за възраждане на Полша и медалът на Комисията за национално образование. Признателна България оценява по достойнство един от най-добрите българисти на нашето време. Проф. Русек получава два пъти Наградата на министъра на науката и висшето образование (1978, 1985), лауреат е на наградата „Евтимий Търновски“ (1977). Сред неговите български отличия е и ордена „Св. Св. Кирил и Методий“ I ст. През 1998 година проф. Русек бе удостоен с Doctor honoris causa на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Висока оценка за неговите научни и преподавателски качества е и излязлата през 2000 г. книга *Съкровище словесно*, посветена на 70-годишнината му със статии от негови колеги и ученици.

Приятелите на проф. Русек в България от сърце се радват на неговите успехи и му пожелават още дълги години здраве, за да продължи да дава своя принос за развитието на славянската историческа лингвистика и разширяването на българо-полските научни контакти.

Андрей Бояджиев

В ПАМЕТ НА ПРОФ. ВЕНЦЕСЛАВА БЕХИНЬОВА (1920—2000)

Венцеслава Бехиньова е родена на 3 юни 1920 година в Прага. Завършва славянска филология, профил български език и литература, в Карловия университет (1954—1949). В продължение на един семестър (учебната 1946—1947) има възможността да следва и в Софийския университет. Получава докторат през 1958 г. Още като студентка Венцеслава Бехиньова започва работа в Славянската библиотека в Прага и остава там до 1953 година, когато се премества в Чешката академия на науките и работи последователно като научен и старши научен сътрудник по сравнително изучаване на славянските литератури в Славянския институт, преименуван по-късно в Институт за език и литература, и в Института за чешка и световна литература.

Основните научни интереси на В. Бехиньова са в областта сравнителното изучаване на славянските литератури от периода XVIII—XIX в. Централно място в нейните изследвания заемат проблематиката на Възраждането и явленията, свързани с литературата на барока и западноевропейското просвещение. Изтъкнат специалист в областта на славистиката, тя посвещава огромна част от своето научно творчество на българската проблематика. Изследователка главно на литературата от периода на Българското Възраждане и от по-ново време, тя проявява интерес и към най-ранната ни книжовната история, занимавайки се с редица проблеми от областта на кирило-методиевската проблематика. Важен нейн принос е участието ѝ в съставителството, коментирането и преводите в антологията „Златен век на българската писменост“ (Прага, 1982, заедно с Зоя Хауптова). Сред най-важните ѝ изследвания върху възрожденски автори се нареждат тези върху творчеството на Паисий Хилендарски, Христо Ботев, Иван Вазов и др. Не остава встрани от вниманието ѝ и творчеството на българските писатели от XX век — има приносни разработки напр. върху поезията на Кирил Христов.

В. Бехиньова остави след себе си ценни и интересни трудове, представящи литературната ни история през погледа на чешката славистика. Съвсем естествено, голяма част от тези трудове са посветени на чешко-българските литературни и научни отношения. Съставителка е на сборника „България през погледа на чешки пътешественици“ (С., 1984). Написва редица коментари на преводи на чешки език от българската литература: Софроний Врачански, Захари Стоянов, Елин Пелин и др.
Поклон пред светлата ѝ памет!

Диляна Радославова

ОТЗИВИ

Станиславов (Лесновски) пролог от 1330 г. Изд. Р. Павлова и В. Желязкова. Велико Търново, изд. „Faber“, 1999, 343 с. ISBN 954-9541-41-X.

Книгата е първото цялостно издание на славянския Пролог в неговата южнославянска традиция. Единственото досега издание на нестишен пролог е това на част от Погодиновия (Търновски) пролог от 1339 г. и отдавна е библиографска рядкост.

Станиславовият пролог е български ръкопис от 1330 г., който се пази в Белград, в Архива на сръбската академия на науките и изкуствата. Създаден е в известния средновековен книжовен център—Лесновския манастир „Св. Михаил“ от книжовника Станислав.

Подготвеното издание на Станиславовия (Лесновски) пролог се състои от увод, научно разчетен текст и календар.

В увода се дава археографски преглед на запазилите се южнославянски преписи на нестишния Пролог. Тук са поправени редица неточности и грешки от по-предни описания, добавени са и някои нови ръкописи. Сред южнославянските нестишни Пролози Станиславовият (Лесновски) пролог заема важно място, защото е един от немногото датирани среднобългарски ръкописи. Състои се от 320 пергаментни листа и съдържа четива за всички дни от календарната година. По този начин издаването му може да се използва за сравнение и в голяма степен—за попълване на представите ни за липсващи, поради загубени листове, текстове и четива в други южнославянски пролози. Станиславовият пролог е интересен със състава на четивата на славянски светци. В него са включени: на 5 септември—Успение на Глеб; на 14 октомври—тропар за Петка; на 15 януари—житие на Гаврил Лесновски; на 30 януари—тропар за цар Петър; на 14 февруари—тропар за Кирил; на 15 април—житие на княз Мстислав; на 2 май—упоменание за Борис и Глеб; на 3 май—упоменание за Теодосий Печерски; на 11 юни—житие на княгиня Олга; на 24 юли—житие на Борис и Глеб; на 25 август—житие на Кирил и Методий.

Славянският пролог води началото си от византийските синаксари или месецослови. Най-старият стигнал до нас гръцки синаксар е свързан с името на император Василий II (975—1025), който вероятно е взел участие в съставянето на книгата. През XI в. Менологията на Василий е редактирана в Студийския манастир в Цариград от студийския монах Илия. По-късно, в края на XI в., в този Менологий Константин Мокисийски внася някои нови

памети. Именно този т.нар. „Константинов“ пролог намира разпространение в славянската книжнина.

Изучаването на славянския пролог започва в началото на миналия век и е свързано с имената на големите слависти К. Калайдович, А. Востоков, В. Ламански, И. Срезневски и др. Въпреки редица ценни изследвания в по-ново време на Р. Павлова, Вл. Мошин, Кл. Иванова, Г. Петков, Е. А. Фет, С. А. Давидова, В. Желязкова, Бл. Конески, Й. Русек и др. много въпроси от историята на текста на пролога остават неясни и дискуссионни. Така за времето и мястото на славянския превод са изказани няколко хипотези. В последно време все повече изследователи приемат тезата за старобългарския произход на превода на пролога. Други отстояват мнението, че той е преведен в Киевска Рус и след това е разпространен сред южните славяни. Някои учени смятат, че преводът е направен в Константинопол съвместно от южнославянски и руски книжовници.

В увода на предлаганото издание на Станиславия пролог подробно се разглежда и въпросът за първоначалния състав на славянския нестишен пролог. Безспорно е изказаното още от архимандрит Сергей мнение, че в първоначалния си вид Прологът не е имал нравоучителни сказания и е представлявал една книга. Този вид на книгата е отразен в един руски и дванадесет южнославянски преписа. Като се анализира много подробно разнообразието на текстовете за руските светци в южнославянските нестишни Пролози, се прави изводът, че в първоначалния превод на Пролога не е имало памети за славянски светци, те се появяват по-късно като резултат от развитието на месецослова при православните славяни.

Разглеждат се и редица други въпроси—за състава на тропарите, за поучителната част в южнославянските пролози. Основният извод е, че въпреки своя относително устойчив състав, славянският нестишен Пролог се е възприемал като отворена структура.

Предлаганото издание на Станиславовия (Лесновски) пролог дава ценен материал на учените, които се интересуват от средновековното книжовно богатство на славяните. Научно разчетеният текст се издава успоредно с фотоси на ръкописа. Подобно коректно издание без съмнение ще подпомогне решаването на спорните въпроси за времето на превеждане и историческото битие на текста, за структурата на кодекса, за езика, стила, техниката на превеждане и пр.

Книгата може да послужи за научни изследвания по лингвистика, литература, богословие, палеография, кодикология, история и византология.

Веселка Желязкова

Книгата можете да поръчате на e-mail: vesilp@ns1.fintech.bg или на адрес: Веселка Желязкова, ж. к. „Света Троица“ бл. 146–ап. 141, Sofia 1309, Bulgaria
Сумата от 22\$ (с включени пощенски разходи) моля да приведете на следната банкова сметка:
Pavlova Rumyana, № 1100748615, BULBANK Ltd., Kaloyan Branch, 3 Kaloyan Str., Sofia 1000, Bulgaria,
SWIFT: BFTBBSFKAL, Bank Code 62175395

СЪОБЩЕНИЯ

ИЗДАТЕЛСТВО НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ „ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ“

Историята на Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“ е свързана с основаването на българското книжовно дружество (БКД) от шепя учени и ученюлюбиви труженици, между които Марин Дринов, Васил Друмев, Васил Стоянов и др., както и с помощта на пламенни родолюбци от средата на българската емиграция във Влашко и Русия през 1869 г. БКД поставя основите за развитието на българската история, езикознание, етнография и литература, а по-късно и на естествените, правно-държавните и икономическите науки. Организатори и редактори на изданията на дружеството са неговите първи членове—Марин Дринов и Васил Друмев. С превръщането на БКД в Българска академия на науките в 1911 г. се разгръща значителна издателска дейност, преодолявайки много трудности поради липсата на собствено издателство и печатница. Нов етап в развитието на академичното книгоиздаване започва след прилагането на Законите за БАН от 1947 и 1949 г. През 1947 г. е осъществено решението за създаване на печатница на БАН, а през 1949 г. се създава Издателството на БАН, като координиращ издателската дейност по това време е акад. Цветан Кристанов. Постепенно Издателството се специализира в издаване на научна книжнина (монографии, сборници, поредици, списания, научно-популярни и многотомни издания)—една специфична по своя характер, стил, оформление и реализация дейност. През 1994 г. по случай 125-годишнината от основаването на БКД Издателството с печатница се преименува в Академично издателство „Проф. Марин Дринов“.

Днес Издателството е издателско-полиграфически комплекс за академична книжнина—монографии, речници, енциклопедии, сборници, поредици, учебни помагала от всички области на знанието. Сред многобройните издателства в наши дни Академичното издателство е едно от най-уважаваните и предпочитаните издателства както от авторите заради авторитета и верността към традицията, така и от читателите, които получават от неговите публикации актуална научна информация.

Издателството „Проф. Марин Дринов“, опряно на 131-годишния натрупан опит като специализирано издателство, с издаваните от него академични издания спомага за превръщането на науката в непосредствена производствена сила, за засилване на ролята ѝ в съвременната икономическа и културна ситуация. Неговата продукция е средство, чрез което българската научна мисъл заема своето място в световната научна мисъл, защитник на националния и културен престиж на България в чужбина.

За повече информация и контакти:

1113 София, ул. „Акад. Георги Бончев“ бл. 6,

Директор: инж. Валери Караджинов, тел. (359-2) 72-09-22; факс: (359-2) 70-40-54

Гл. редактор: Мария Герчева, тел.: (359-2) 72-24-66

Търговски център, тел. (359-2) 70-41-85

Книжарница „Академична книга“, тел. (359-2) 987-97-86

BULGARIAN BOOKS КНИГОРАЗПРОСТРАНТЕЛСКА ФИРМА ЗА БЪЛГАРСКИ КНИГИ В ЧУЖБИНА

Фирмата „Бългериън букс“ е създадена през май 1994 г. и се занимава с износ на книги от български автори от всички тематични групи (история, езикознание, литературознание, етнография, фолклор, религия, изкуство и художествена литература), които представляват интерес както за студентите, изучаващи български език, така и за преподавателите и специалистите—българисти и слависти. Наши редовни клиенти вече са редица водещи университетски библиотеки както в Европа—Великобритания, Австрия, Франция, Холандия, Швеция, Норвегия, Германия, така и в САЩ. Отскоро снабдяваме с български книги и Конгресната библиотека във Вашингтон.

Годишно издаваме по три каталога (на всеки четири месеца), но приемаме поръчки и по други информационни източници. Книгите в каталога са разделени по тематични групи, като се дават данни за автора, заглавието, издателството, година на издаване, брой страници, ISBN, вид подвързция, цена в щатски долари и кратка анотация на български и на английски език.

Обикновено поръчките се изпълняват в срок от две седмици и се изпращат с наземна поща—като най-икономичен начин за транспорт—а пощенските разноски се фактурират отделно.

Плащането се извършва в щатски долари след получаване на книгите с чек или с банков превод. От посочените в каталога цени даваме 15—30% отстъпка, съобразно размера на поръчката. Поради трудностите в българския книжен пазар, молим клиентите ни да изпращат поръчките си в максимално кратък срок след получаване на информацията за книгата, което ще гарантира навременната ѝ доставка.

При проявен интерес можем да изпратим новия ни каталог 3/2000, който съдържа заглавия, издадени през май—септември т.г.

Искаме да Ви уверим, че в наше лице имате коректен и експедитивен партньор с разумни цени. Ще се радваме да станете наш редовен клиент.

Адресът ни е:
Sofia 1000, BULGARIAN BOOKS, PO Box 1567, Bulgaria
Fax/Tel. (359-2) 293-40-26
e-mail: bulgarianbooks@mail.netplus.bg

ABOUT THE CENTRAL LIBRARY OF BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

The Central Library of Bulgarian Academy of Sciences is founded in Braila (Romania) in 1869 as book collection of the Bulgarian Learned Society. It is transferred in Sofia in 1879. In 1929 it is moved to the building, where it is now. In 1942 the first branch book collection is created in the „Service for Bulgarian Dictionary“ section of BAS. Since 1947 it deposits the national publishing production. Since 1948 it is given a statute of Central Library of the system of the special libraries at the Academy.

Since 1949 it works with the rights of research institute in the field of library science and special bibliography

Since 1970 it is a center of special bibliography in the research fields of BAS. Since 1992 deposits the editions of the World Bank.

The Central Library of the Bulgarian Academy of Sciences is a multibranch scientific library responsible for the creation and the organization of national library collection and of the library and information services of the researchers of the Bulgarian Academy of Sciences and the country with Bulgarian and foreign scientific literature according to the research fields of the Academy.

The Central Library organizes and manages methodically a network of 48 special libraries of the permanent research units of the Academy in an integrated library complex.

The Central Library is a special unit of the BAS with a statute of a legal entity.

Address: 1, 15 Noemvri Str., Sofia 1040
tel. (+359-2) 987 89 66, fax (+359-2) 986 25 00
E-mail: library@cl.bas.bg
URL: <http://www.cl.bas.bg>

БЪЛГАРИСТИКА
ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН
1/2000

Редактор ст.н.с. д-р Анисава Милтенова

Съставители ст.н.с. д-р Никола Казански, Евгения Станчева

Художник Богдан Мавродинов

Предпечатна подготовка ЦБ БАН Нели Байкова

Издателски индекс 874
Формат 70 X100/16 Печатни коли 6.50

Печатница на Академично издателство „Проф. Марин Дринов“
1113 София, ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 5

Поръчка № 255

